



Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego



Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską



Zadanie 1. Przedsięwzięcie szkoleniowe

Projektowanie uniwersalnej kultury - dostępność w instytucjach kultury

Strategia wdrażania dostępności w oparciu o Model Dostępnej Kultury

Dokument jest narzędziem pomocnym w stworzeniu strategii wdrażania dostępności w instytucji kultury. Wskazuje najważniejsze zagadnienia i obszary, które mogą być wzięte pod uwagę w sytuacji tworzenia planu inicjowania i rozwijania dostępności w oparciu o Model Dostępnej Kultury.

Regulamin zadania 1 w projekcie „Projektowanie uniwersalnej kultury – dostępność w instytucjach kultury”, definiuje Strategię wdrożenia modelu dostępności jako – dokument opisujący sposób wdrożenia modelu dostępności, uwzględniający m.in. cele i harmonogram działań, dobór narzędzi niezbędnych do tworzenia oferty kulturalnej z partycypacyjnym udziałem grupy docelowej, opis zasad komunikacji z grupą docelową oraz interesariuszami działań IK, sposobu identyfikacji potrzeb i doboru środków ich zaspokajania, identyfikację ryzyk, sposoby weryfikacji sukcesu oraz niezbędne zasoby.

Tworzenie strategii ma być Wynikiem ciągu szkoleń i sesji tutorskich oraz pracy nad autodiagnozą, które są zaproponowane każdej instytucji kultury włączonej w to działanie.

Opracowywanie strategii jest pomyślane jako proces, w który należy zaangażować jak najwięcej pracowników i pracownic każdej instytucji. Punktem wyjścia do tworzenia strategii jest obecna, zidentyfikowana w całym spektrum działań projektowych sytuacja instytucji kultury. W oparciu o ten stan proponujemy stworzyć strategię w dwóch wymiarach – planu krótkoterminowego i długoterminowego. Spojrzenie na instytucję w tych dwóch wymiarach pozwoli, naszym zdaniem, najlepiej przygotować się do wdrażania zmian systematycznych, efektywnych i odpowiadających rzeczywistym możliwościom instytucji kultury. Pozwoli też odpowiedzieć na oczekiwania odbiorców ze szczególnymi potrzebami, zwłaszcza osób z niepełnosprawnością i osób starszych.

Dokument wskazuje elementy, które można wziąć pod uwagę przy budowaniu strategii wdrażania dostępności w oparciu o Model Dostępnej Kultury. Poszczególne punkty/obszary mogą zostać dowolnie rozszerzone według uznania instytucji kultury, uwspólnione z procedurami wewnętrznymi instytucji lub dostosowane do już istniejących dokumentów.

Dokument ma charakter roboczy, ostateczny kształt strategii zależy od zarządzających i zespołu instytucji kultury. Rekomendujemy udzielenie odpowiedzi we wszystkich, wyszczególnionych poniżej obszarach w rygorze: minimalna liczba słów: 200; maksymalna liczba słów: 750.



Stan obecny

Rodzaj instytucji kultury, zespół i podejmowane działania

Wypełniając ten punkt można skorzystać z opublikowanego na stronie www instytucji, a wymaganego przez Ustawę o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, opisu działań podejmowanych przez IK. W tej części proszę uwzględnić zwłaszcza:

1. Nazwę, rodzaj instytucji kultury i założenia programowe.
2. Zespół, kompetencje pracowników i pracownic.
3. Działania będące w stałej ofercie instytucji oraz działania nietypowe, podjęte na przykład w ostatnim roku działalności.
4. Współpracę ze środowiskami, organizacjami i podmiotami lokalnymi, nie tylko związanymi z osobami z niepełnosprawnością i osobami starszymi.

1. Nazwę, rodzaj instytucji kultury i założenia programowe.

BWA Wrocław Galerie Sztuki Współczesnej jest gminną instytucją kultury. Podstawowym zadaniem BWA Wrocław jest działalność w obszarze sztuki współczesnej oraz dyscyplin projektowych i działań postartystycznych, w tym ich prezentacja, edukacja w ich zakresie oraz promocja wśród mieszkańców Wrocławia oraz kraju.

2. Zespół, kompetencje pracowników i pracownic.

Cały zespół BWA Wrocław przeszedł szkolenie z podstaw dostępności i zna wymogi ustawy o zapewnieniu dostępności oraz dobre praktyki. W 2024 roku pracowniczki filaru programowego przeszły szkolenie z audiodeskrypcji na żywo, a jedna osoba została przeszkolona z tworzenia napisów dla osób z obszaru słyszenia. Zespół ma dostęp do katalogu online z dokumentami związanymi z dostępnością, takimi jak: Dostępność – pierwsze kroki, Przedprzewodniki, przykłady dostępnej scenografii, raporty z audytów oraz materiały z wewnętrznych szkoleń. W katalogu znajdują się również publikacje, np.: Wrocławskie standardy dostępności, Poradnik widz w kryzysie zdrowia psychicznego, Model dostępnej kultury. Nowo zatrudnione osoby przechodzą szkolenie wprowadzające z koordynatorką dostępności. Zespół ds. dostępności składa się z dwóch osób, ale w rzeczywistości jest szerszy i zmienny. Nieformalny zespół ds. dostępności działa w ramach każdego zespołu projektowego, a jego skład zależy od miejsca realizacji wystawy/wydarzenia. Podczas prac nad projektem reszta zespołu jest informowana, kto za niego odpowiada.



3. Działania będące w stałej ofercie instytucji oraz działania nietypowe, podjęte na przykład w ostatnim roku działalności.

BWA Wrocław oferuje różnorodne działania z zakresu dostępności cyfrowej, które wpływają na udostępnienie oferty, w tym:

- Teksty alternatywne do grafik i zdjęć generowane za pomocą AltText.ai / AppSumo na Wordpressie, dostępne również w języku angielskim i ukraińskim.
- Napisy do filmów i rolek od 2022 roku, które są wysokiej jakości i często używane przez osoby słyszące. Od 2024 roku napisy są tworzone zgodnie ze standardem napisów rozszerzonych.
- Przedprzewodniki do każdej galerii BWA Wrocław, opublikowane na stronie internetowej od 2022 roku.
- Wizytówka instytucji w Polskim Języku Migowym z napisami, dostępna od 2023 roku.
- Materiały wideo z napisami i tłumaczeniem na Polski Język Migowy, dostępne podczas wydarzeń online na żywo oraz na kanale YouTube BWA Wrocław.

Od 2024 roku BWA Wrocław wprowadza stałe działania zwiększające dostępność, takie jak:

- Szkolenie z audiodeskrypcji na żywo dla pracowniczek zespołu programowego, co zaowocowało wprowadzeniem comiesięcznych oprowadzań z audiodeskrypcją na żywo w galerii BWA Wrocław Główny.
- Godziny przyjazne sensorycznie w galeriach SIC! i Studio BWA Wrocław w środy oraz w galerii BWA Wrocław Główny w czwartki.

Na wystawach "Olbrzymki" i "Świątynia Baśni" w galerii BWA Wrocław Główny w 2024 roku zapewniono:

- Konsultacje z ekspertkami dostępności scenografii wystawy.
- Informacje sensoryczne i ostrzeżenia o treściach wrażliwych.
- Przedprzewodniki do wystaw.
- Zaproszenia w PJM.
- Nagrania audiodeskrypcji dostępne w galerii oraz online.
- Godziny przyjazne sensorycznie (raz w tygodniu).
- Oprowadzania po wystawie z audiodeskrypcją na żywo (raz w miesiącu) oraz możliwość zgłoszenia potrzeby tłumaczenia na PJM.



4. Współpraca ze środowiskami, organizacjami i podmiotami lokalnymi, nie tylko związanymi z osobami z niepełnosprawnością i osobami starszymi.

- Współpraca stała z z lokalnymi liderami dostępności, takimi jak Ewa Pluta z Fundacji Art Transparent, organizując oprowadzania dla dorosłych i młodzieży z niepełnosprawnością wzroku.
- Współpraca stała Dzienny Dom Pomocy „Pogodna Jesień”, gdzie seniorzy regularnie odwiedzają galerie BWA Wrocław i uczestniczą w oprowadzaniach. Współpraca z innymi ośrodkami DDP, jak Semaforowa i Na Ciepłej, obejmuje międzypokoleniowe warsztaty plastyczne i oprowadzania po wystawach.
- W ramach współpracy z innymi ośrodkami typu DDP, jak DDP Semaforowa i DDP Na Ciepłej, odbyły się wizyty w galeriach BWA Wrocław. Grupy te uczestniczyły w międzypokoleniowych warsztatach plastycznych, oprowadzaniach po wystawach i dyskusjach, np. w warsztatach „Pamiętka rodzinna” towarzyszących wystawie „Zaświaty” w galerii BWA Wrocław Główny (2023). W warsztatach uczestniczyli seniorzy ze wspomnianych grup oraz dzieci wraz opiekunami. Wpływ: wprowadzenie cyklu spotkań rodzinnych / międzypokoleniowych (2024), w przyszłości wprowadzenie warsztatów integracyjnych.
- W ramach współpracy z Wrocławskim Centrum Rozwoju Społecznego odbyły się oprowadzania po wystawach dla grupy seniorek uczestniczących w projekcie „Przestrzeń trzeciego wieku” (2023). Wpływ: dostępna scenografia z zakresu poruszania się i widzenia.
- W ramach współpracy z Fundacją Katarynka odbyło się oprowadzanie z audiodeskrypcją na żywo po wystawie „14. Konkurs Gepperta” i czytanie sensoryczne powieści kryminalnej „Wiara” Anny Kańtoch (2023). Wpływ: przeprowadzanie szkolenia z audiodeskrypcji na żywo dla zespołu BWA Wrocław (2024), wprowadzenie stałych oprowadzań z audiodeskrypcją na żywo (II poł. 2024).
- Współpraca z Centrami Aktywności Lokalnej (CAL), które sąsiadują z naszymi galeriami.
- Wieloletnia współpraca z Pracownią i Galerią ArtBrut: wizyty studyjne, spotkania, wystawy, wydarzenia.
- Współpraca z Dolnośląskim Centrum Zdrowia Psychicznego: oprowadzania, wizyty terapeutyczne.

Działalność na rzecz osób z niepełnosprawnością i osób starszych

Wypełniając ten punkt należy przede wszystkim wymienić i krótko scharakteryzować działania podjęte w ciągu ostatnich trzech lat, warto też krótko podsumować wyniki autodiagnozy przeprowadzonej w ramach PUK. W tej części proszę opisać zwłaszcza:



1. Kiedy w instytucji kultury zostały podjęte pierwsze działania na rzecz osób z niepełnosprawnością i osób starszych?
 2. Jakie są kompetencje pracowników i pracownic instytucji kultury w zakresie obsługi widzów z niepełnosprawnością i osób starszych?
 3. W jaki sposób doszło do nawiązania współpracy z tymi środowiskami?
 4. W jakich rolach pojawiły się i pojawiają się w instytucji kultury osoby z niepełnosprawnością i osoby starsze?
 5. Jakie działania na rzecz tych osób są podejmowane przez instytucję kultury?
 6. Jakie obszary dostępności wg Modelu Dostępnej Kultury są ujęte w działaniach instytucji?
 7. Jakie narzędzia i usługi dostępu są obecne w działaniach instytucji?
-
1. W BWA Wrocław działania na rzecz poprawy dostępności w sposób nieregularny pojawiały się od 2016 roku. Pracowniczki i pracownicy przechodzili pojedyncze szkolenia, instytucja współpracowała z grupami seniorskimi czy fundacjami. Od 2019 roku działania nabrały charakteru regularnego, a od 2020 roku dostępność jest jednym z strategicznych działań instytucji.
 2. Od 2019 pracownicy i pracowniczki BWA Wrocław przechodzą różnego rodzaju szkolenia z zakresu dostępności architektonicznej, tworzenia dostępnego programu czy savoir-vivre. W każdym kolejnym roku staramy doszkalać się, aby coraz bardziej profesjonalnie działać w obszarze dostępności. Kompetencje zespołu dotyczące obsługi osób z niepełnosprawnością oraz osób starszych wahają się między 3/5 a 4/5 punktów.
 3. Współprace nawiązywane były bardzo różnorodnie, m.in. poprzez:
 - kontakt z liderkami i animatorkami grup seniorskich,
 - promocję wystawy lub wydarzenia nakierowaną na informację o zapewnionych środkach dostępu (przedprzewodniki, audiodeskrypcja, tłumaczenie PJM),
 - rozmowy po wydarzeniach z osobami z wybranych środowisk
 - udział w szkoleniach, na których poznaliśmy fundacje i lokalne liderki/liderów
 - rozsyłanie zaproszeń do klubów seniora, szkół, ośrodków szkolno-wychowawczych
 - prywatne kontakty



4. Organizowane wydarzenia są konsultowane bezpośrednio z osobami seniorskimi oraz animatorkami grup. Poziom uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami i osób starszych w życiu instytucji można ocenić jako umiarkowanie wysoki, natomiast reprezentanci pojawiają się głównie w rolach: publiczności włączonej w działania oraz pracowników, zleceniobiorców oraz publiczności biernej.
- Zespół ds. edukacji i opieki nad widzom – współtworzą go osoby w wieku senioralnym i osoba z niepełnosprawnością. Osoby te wspierają organizację wydarzeń, jak również są odpowiedzialne za oprowadzanie widzów po wystawach.
 - „Nagi Nerw” (wystawa zbiorowa, 2021) – realizacja koncepcji Pameli Bożek i Pawła Błęckiego, tj. „Informacyjnego Systemu Nerwowego”. W jego ramach stworzona została audiodeskrypcja do każdej z prac na wystawie (konsultacja: Magdalena Romanowska-Rutkowska; konsultacja opisów uproszczonych: wrocławska Galeria ArtBrut).
 - Paulina Pankiewicz „Opera” (performans, 2021) – celem projektu było stworzenie wspólnie z grupą osób niewidomych i niedowidzących kompozycji – dźwiękowego odpowiednika krajobrazu doświadczanego przez poruszające się w nim ciała. Artystka, czerpiąc z własnych doświadczeń, postanowiła podzielić się swoimi doznaniem z osobami, dla których bieg pozostaje poza granicami percepcji. Myśląc o pejzażu, zapragnęła udostępnić osobom niewidzącym odczucie przestrzeni otwartej za pomocą utworu dźwiękowego skomponowanego z oddechów uczestniczących w biegu ciał. Początkowo uczestnikami i współtwórcami działania mieli być biegający wychowankowie Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci Niewidomych w Laskach pod Warszawą, ale z powodu obowiązujących w pandemii zasad zostały nimi osoby dorosłe.
 - Daniel Kotowski „Wykład o bierności” (dokumentacja performansu, 2021) – artysta jako osoba głucha, a przez to niezdolna do bezbłędnej realizacji mowy, mierzy się w tym projekcie z formą wykładu. Ujawnia przez to dominację i perswazyjną siłę tego sposobu komunikacji w przestrzeni publicznej oraz wynikające z niego nierówności. Analizuje nowe źródła pasywnych zachowań w sytuacjach społecznych. Używając tradycyjnych dla zachodniego systemu edukacyjnego narzędzi, tj. tablicy i kredy oraz ich współczesnych odpowiedników cyfrowych, tj. ekranu i kamery, łączy formy znane z technik populistycznych i szkoleniowych. Wskazuje najbardziej rozpowszechnione współcześnie mechanizmy tworzenia postaw, narzucające ocenę sytuacji i wzorce reagowania na nią.
 - Konsultacja scenariuszy wybranych wydarzeń i warsztatów międzypokoleniowych z osobami z Domu Diennej Pomocy „Pogodna Jesień”.



- Jakub Płaczkowski "MÓJ.WROCŁAW.NIE.MÓJ.WROCŁAW" (wystawa, 2024) – indywidualna wystawa artysty z obszaru rozumienia.
 - Międzynarodowe Biennale Sztuki Zewnętrznej "Out of Sth" (2016) – współpraca z Galerią ArtBrut oraz MiserArt – strefa kreatywna w labiryncie wykluczenia.
 - Ponadto osoby z niepełnosprawnościami i osoby starsze uczestniczą w wydarzeniach i odwiedzają wystawy.
5. Pod wpływem współprac i rozmów z osobami odwiedzającymi, a także uczestnictwa pracowników i pracowników w szkoleniach wprowadziliśmy:
- przedprzewodnik do czterech przestrzeni wystawienniczych a od 2024 roku także do wystaw,
 - godziny przyjazne sensorycznie,
 - różnorodne miejsca odpoczynku na wystawach,
 - oprowadzania dla grup poza regularnymi godzinami otwarcia instytucji, w kameralnej atmosferze,
 - rozmowy przy herbatce podczas oprowadzania dla grup senioralnych,
 - materiały tekstowe w druku powiększonym.
6. Obszar widzenia, obszar słyszenia, obszar czucia, obszar poruszania się.
7. Narzędzia i usługi dostępu obecne w działaniach instytucji to:
- Tłumaczenie na życzenie podczas wydarzeń: PJM, j. angielski, j. ukraiński (zgłoszenie potrzeby najpóźniej na 4 dni przed wydarzeniem),
 - oprowadzanie z audiodeskrypcją na żywo,
 - materiały dotykowe do wybranych prac na wystawie,
 - możliwość dotykania wybranych oryginalnych prac na wystawie,
 - nagrania z audiodeskrypcją wystawy,
 - oprowadzania dla grup poza godzinami otwarcia galerii (grupy senioralne, grupy neuroróżnorodne),
 - godziny przyjazne sensorycznie,
 - materiały informacyjne o wystawie w powiększonym wydruku,
 - przedprzewodnik po instytucji,
 - przedprzewodniki do wystaw.



Sposoby komunikacji z osobami o szczególnych potrzebach

Proszę opisać dotychczasowe, aktualne, strategie komunikacji z osobami o szczególnych potrzebach, zwłaszcza: formy kontaktu online, formy kontaktu offline (w tym korespondencyjne) oraz sposoby nawiązywania i utrzymywania relacji z organizacjami i osobami prywatnymi, które reprezentują środowisko osób z niepełnosprawnościami i osób starszych. Proszę wskazać:

1. Kto z instytucji kultury jest odpowiedzialny za utrzymywanie kontaktu ze środowiskami osób z niepełnosprawnością i osób starszych.
 2. Jakie są procedury przekazywania informacji, które trafiają z instytucji kultury do osób z niepełnosprawnościami i osób starszych.
 3. Jakie są procedury przekazywania informacji, które trafiają do instytucji kultury od osób z niepełnosprawnościami i osób starszych.
 4. W jaki sposób jest realizowana zasada wykorzystywania wielu kanałów komunikacji i informacji, by zapewnić maksymalną dostępność takich działań.
 5. W jaki sposób i jak często jest weryfikowana efektywność wykorzystywanych sposobów i kanałów komunikacji z osobami z niepełnosprawnością i osobami starszymi.
-
1. W BWA Wrocław kontakt ze środowiskami osób z niepełnosprawnością i osób starszych utrzymują: koordynatorka ds. dostępności, kierowniczka działu edukacji, koordynatorka Palmiarni.
 2. W BWA Wrocław informacje, które ułatwiają odnalezienie się w architekturze i miejscu instytucji kultury zawarte są w przedprzewodnikach umieszczonych na stronie internetowej instytucji. Przedprzewodniki przygotowane są dla każdej z trzech obecnie działających galerii (galeria Dizajn jest tymczasowo nieczynna ze względu na trwającą przebudowę). Informacje zawarte w przedprzewodnikach dotyczą infrastruktury, ścieżek poruszania się, punktów ułatwiających dotarcie. Przedprzewodniki opisują również wszystkie przestrzenie w galeriach i możliwości poruszania się po nich. Dodatkowo powstają przedprzewodniczki do konkretnych wystaw, które opisują warunki czasowych rozwiązań, prac artystycznych i ich specyfikę oraz architekturę wystawy. W mediach społecznościowych i na stronie internetowej tydzień przed otwarciem wystawy dodawane są informacje sensoryczne dotyczące konkretnej prezentacji. Poza tym w BWA Wrocław staramy się promować wydarzenia dla osób starszych w sposób bezpośredni, kontaktując się z zamkniętymi grupami. W przypadku osób z niepełnosprawnościami start promocji zaczynamy wcześniej, aby promocja miała szansę do nich dotrzeć i aby osoby miały czas



na przygotowanie do wzięcia udziału w wydarzeniu. Wydarzenia z dodatkowymi narzędziami dostępu (tłumaczenie PJM, pętla indukcyjna czy audiodeskrypcja) promujemy też na portalach takich jak "Kultura dla wszystkich", zamkniętych grupach zrzeszających osoby z konkretnego obszaru oraz poprzez "pocztę pantoflową" lokalnych liderów.

3. Nie mamy procedur otrzymywania informacji od osób z niepełnosprawnościami czy osobami starszymi. Informacje przekazywane są nam incydentalnie i różnymi kanałami: ustnie, pisemnie. Nie mają jednak obecnie charakteru wypracowanych procedur. W obliczu tworzenia instytucji, która strukturalnie i systemowo wdraża dostępność, obecnie staramy się odpowiadać na informacje podane nam bezpośrednio i w miarę możliwości uwzględniać je w kolejnych działaniach, tworzeniu informacji czy dostosowywaniu architektury dla osób z niepełnosprawnościami i osób starszych.
4. Tworząc wydarzenia z narzędziami dostępu, staramy się mieć dłuższy czas informowania o nich, tak żeby osoby z niepełnosprawnościami i osoby starsze, które chcą wziąć udział w wydarzeniu, miały możliwość przygotować się do przyścia np. umówić się z osobą towarzyszącą/wspierającą czy osobą asystencką. Obecnie staramy się docierać bezpośrednio do osób poprzez stowarzyszenia i grupy nieformalne, które wspierają i działają na rzecz osób z niepełnosprawnościami czy osób starszych lub/oraz organizują działania animacyjne dla tych grup. Często ten kanał komunikacji wynika z bezpośrednich znajomości, ale też wcześniejszych wizyt grup czy osób w instytucji. O wydarzeniach informujemy także osoby, które pracują z osobami z niepełnosprawnościami, jak np. tłumaczki PJM, które rozpowszechniają informacje dalej. W materiałach promocyjnych i informacyjnych do wydarzeń dostępnościowych zaznaczamy, jakie udogodnienia są możliwe na spotkaniu, np. tłumaczenie PJM czy pętla indukcyjna – są to przykłady z tegorocznego programu publicznego. Wielokanałowe ścieżki dotarcia wynikają z chęci zwiększenia zasięgów promocyjnych. Wynikają z informacji od osób samorządniczych, pracujących z osobami z niepełnosprawnościami oraz z naszych wcześniejszych doświadczeń. Strategia promocji instytucji opiera się też na lokalnych mediach, takich jak: radio, telewizja, bezpłatne miesięczniki. Są to też źródła informacji dla osób poszukujących dostępnych wydarzeń.
5. Efektywność wykorzystywanych sposobów i kanałów komunikacji z osobami z niepełnosprawnościami i osobami starszymi obecnie jest weryfikowana każdorazowo po



wydarzeniach czy działaniach dla tych grup. W obecnej sytuacji sprawdzają się kanały bezpośrednie, oparte o relacje, sprawdzanie pod kątem tematycznym, dostosowywanie dostępności do konkretnych wydarzeń. Nie mamy narzędzi badania efektywności ilościowej, ale raczej opisowe odnoszące się do konkretnych działań, wydarzeń, wystaw. Robimy to samodzielnie, nie analizujemy tej efektywności za pomocą badań, ankiet czy statystyk w mediach społecznościowych. Ta weryfikacja może być niewystarczająca.

Sposoby badania potrzeb publiczności o szczególnych potrzebach

Proszę opisać dotychczas przeprowadzone działania, które miały na celu diagnozę potrzeb środowisk osób z niepełnosprawnościami, w tym działania o charakterze badawczym, animacyjno-badawczym czy sieciującym. Proszę uwzględnić zaangażowanie pracowników i pracownic instytucji kultury w takie działania, sytuacje wykorzystania zewnętrznych ekspertów, wskazać kontekst podjętych dotychczas działań.

W BWA Wrocław dotychczas nie prowadziliśmy specjalistycznych działań, które miały na celu diagnozę potrzeb osób z niepełnosprawnościami i osób starszych, które odwiedzają nasze galerie. Potrzeby tych osób zbieramy podczas spotkań z nimi na wydarzeniach, nie ma to jednak znamion profesjonalnego badania, a charakter luźnej rozmowy. W programie publicznym, który realizowaliśmy w 2024 roku uwzględniliśmy wydarzenia, podczas których zapewniliśmy różnego rodzaju narzędzia dostępu na podstawie konsultacji z osobami samorzecznymi, np. z obszaru widzenia czy słyszenia. Konsultacje nie mają charakteru badań, a raczej stworzenia możliwości uczestnictwa w działaniach, które mogłyby być interesujące dla rozpoznanych grup z niepełnosprawnościami i osób starszych. Wykorzystując jednak konkretne znajomości grup i osób, również samorzeczników, staramy się udostępniać wydarzenia, które są ciekawe tematycznie dla konkretnych rozpoznanych grup. Dążymy również do spełniania wymogów architektonicznych. W 2021 roku odbyły się audyty architektoniczne przeprowadzone przez osoby z niepełnosprawnością ruchową w dwóch galeriach: galerii Dizajn BWA Wrocław, ul. Świdnicka 2-4, 50-067 Wrocław i galerii SIC! BWA Wrocław, pl. Kościuszki 9/10, 50-028 Wrocław. Przeprowadziła je Fundacja Kulawa Warszawa.

Zidentyfikowane potrzeby

Proszę opisać kluczowe potrzeby instytucji w zakresie wdrażania i rozwijania dostępności, które ujawniły się przed rozpoczęciem udziału w projekcie „Projektowanie Uniwersalne Kultury” oraz w trakcie przedsięwzięcia szkoleniowego.



Kluczowe potrzeby ujawnione przed rozpoczęciem udziału w projekcie:

- Ewaluacji dotychczasowych praktyk i wskazanie braków programowych czy kompetencyjnych.
- Praktycznego włączenia „Modelu dostępnej kultury” do projektowania wystaw i wydarzeń towarzyszących.
- Powiększenia zespołu ds. dostępności – nowy zespół ekspercki miałby przygotowywać materiały dostępne i doradzać przy tworzeniu programu dostępnego k. z obszaru słyszenie: tworzenie napisów dostępnych; dobór i obsługa sprzętu dla osób korzystających z aparatów słuchowych; k. z obszaru widzenie: dostępna scenografia wystaw; właściwe oznaczanie przestrzeni i wyznaczanie ścieżek; tworzenie materiałów dotykowych; dostępność cyfrowa; tworzenie dostępności multimedialnych; asystowanie; k. z obszaru rozumienie: umiejętność pisanie i redagowania tekstów w ETR; znajomość savoir vivre'u w kontakcie z różnorodną publicznością; umiejętność przeszkolenia nowych lub rotujących pracowników.
- Włączania samorzeczników jako osób eksperckich, ale też współorganizatorów działań, do współpracy przy tworzeniu programu dostępnych wydarzeń.
- Dotarcia do nowej grupy odbiorców, którzy nie uczestniczyli aktywnie w programie – grupa zostanie wyłoniona w ramach autodiagnozy k.: dostępna promocja; umiejętność kierowania komunikatu do wybranych odbiorców; rozpoznanie i dotarcie do środowisk lokalnych.
- Wdrożenia zmian zaproponowanych w audycie dostępności architektonicznej i informacyjno-komunikacyjnej.

Kluczowe potrzeby ujawnione w trakcie udziału w projekcie:

- Wprowadzenia metod komunikacji z osobami z obszaru słuch i podniesienia kompetencji zespołu w zakresie savoir-vivre z obszaru słyszenia.
- Wprowadzenia procedur ewakuacji osób z niepełnosprawnościami i osób starszych.
- Podniesienia kompetencji w zakresie tworzenia programu i savoir-vivre z obszaru rozumienie i czucie.
- Nabycia umiejętności korzystania z narzędzi dostępu, takich jak pętle indukcyjne czy odbiorniki FM.
- Uporządkowania i skatalogowania opublikowanych dostępnych tekstów kultury.



Planowane działania w zakresie wdrażania i rozwijania dostępności,
identyfikowania potrzeb, zasad komunikacji i włączania osób ze szczególnymi
potrzebami

PLAN KRÓTKOTERMINOWY

W tej części dokumentu należy odnosić się do planów działania na rzecz dostępności do końca 2025 roku.

Cele wdrażania dostępności w instytucji kultury i kryteria sukcesu planu krótkoterminowego

Proszę wymienić trzy najważniejsze cele i krótko je scharakteryzować. Cele mogą uwzględniać między innymi potrzeby pracowników i pracownic instytucji kultury, sposoby tworzenia oferty dostępnej dla osób z niepełnosprawnością i osób starszych, sposób zarządzania dostępnością, zasady współpracy ze środowiskami skupiającymi osoby z niepełnosprawnością i osoby starsze, zasady prowadzenia dostępnej komunikacji i informacji, potrzeby sprzętowe i inwestycyjne instytucji. Proszę opisać sposoby rozpoznania tego, czy cele zostały osiągnięte.

1. Poprawa dostępności architektonicznej w lokalach BWA Wrocław.

Zakupy m.in.: podnośnik, sprzęty do ewakuacji, wyposażenie galerii w wózki ortopedyczne oraz wyposażenie sprzętowe wspierające komunikację: przenośna pętla indukcyjna, pętla stanowiskowa, system FM i zestaw słuchawek, abonament online na tłumacza PJM w recepcjach, TotuPOINT. Powyższe zakupy pozwolą na poprawę dostępności w obszarze poruszania się oraz widzenia, zarówno dla osób z niepełnosprawnościami, jak i seniorów. Wszystkie zakupy i inwestycje zostaną skonsultowane z osobami eksperckimi oraz samorzecznymi, organizatorem instytucji (Miasto Wrocław). O działaniach w ramach poprawy dostępności i wprowadzanych rozwiązaniach będziemy informować zarówno naszą szeroką publiczność, jak i konkretne, szczególnie zainteresowane danym rozwiązaniem, grupy odbiorców.

2. Stworzenie katalogu dobrych praktyk dostępności wystaw czasowych w galeriach BWA Wrocław.

Seminarium grup roboczej, w skład której wchodzić będą osoby projektujące scenografie, osoby kuratorskie, osoby artystyczne, osoby z zespołu opieki nad widzom oraz osoby samorzecznice (osoby z niepełnosprawnościami oraz starsze). Celem spotkań jest wypracowanie narzędzi, które pozwolą nam stworzyć katalog dobrych praktyk, tworzenia dostępnych wystaw czasowych sztuki współczesnej.



3. Stworzenie materiałów dotykowych do wystawy.

Rodzinne warsztaty otwarte dla publiczności do wystawy, podczas których będziemy tworzyć materiały dotykowe wykorzystywane podczas oprowadzań z audiodeskrypcją na żywo. Warsztaty będzie prowadzić zaproszona osoba artystyczna (wybranej wystawy), osoba samorzecznica w roli osoby eksperckiej oraz edukatorka.

Sposoby rozpoznania, czy cele zostały osiągnięte:

- **Cel 1**

Ankiety i feedback: regularne zbieranie opinii od użytkowników na temat dostępności.

Audyt dostępności: przeprowadzenie ponownego audytu przez osoby samorzecznice po zakończeniu remontu.

Statystyki użytkowania: monitorowanie liczby osób korzystających z nowych rozwiązań i narzędzi dostępu.

- **Cel 2**

Dokumentacja: opracowanie i publikacja katalogu dobrych praktyk.

Wdrożenie: zastosowanie wypracowanych narzędzi w praktyce i ocena ich skuteczności.

Opinie osób uczestniczących: zbieranie opinii od uczestniczek i uczestników seminarium oraz wystaw, które powstaną w oparciu o wypracowane wytyczne.

- **Cel 3**

Frekwencja: monitorowanie liczby osób uczestniczących w warsztatach.

Feedback: zbieranie opinii od osób uczestniczących w warsztatach i użytkowników materiałów dotykowych.

Ocena jakości: Przeprowadzenie oceny jakości materiałów dotykowych przez ekspertów i użytkowników.

Oferta instytucji kultury

Proszę opisać: jaka część oferty zostanie udostępniona osobom z niepełnosprawnością i osobom starszym, zwłaszcza:

1. Kiedy to nastąpi, w jakich obszarach zostanie udostępniona oferta.
2. W jaki sposób, przy wykorzystaniu jakich metod, technik i narzędzi zapewniana będzie dostępność?
3. Jakie obszary dostępności wg Modelu Dostępnej Kultury zostaną uwzględnione w działaniach instytucji?



4. Kto – pracownicy i pracownice czy osoby z zewnątrz – będą zapewniały dostępność, w jaki sposób będzie finansowane zapewnianie dostępności.

1. Kiedy i w jakich obszarach oferta będzie udostępniana?

- OBSZAR WIDZENIE cały rok 2025
- OBSZAR SŁYSZENIE od wiosny 2025 roku
- OBSZAR PORUSZANIE cały rok 2025
- OBSZAR CZUCIE cały rok 2025
- OBSZAR ROZUMIENIE w drugiej połowie 2025 roku

2. Poniżej wskazujemy, w jaki sposób zapewniana będzie dostępność w poszczególnych obszarach.

- OBSZAR WIDZENIE

W 2025 roku od początku sezonu programowego (wiosna) rozszerzymy cykl oprowadzań z audiodeskrypcją o dwie galerie BWA Wrocław. Dotychczas oprowadzania te odbywały się jedynie w największej przestrzeni wystawienniczej instytucji – BWA Wrocław Główny (z częstotliwością raz w miesiącu). W roku 2025 wprowadzimy jedno oprowadzanie do wystawy także w galeriach SIC! oraz Studio. W ramach projektu PUK planujemy wzbogacić te wydarzenia o materiały dotykowe wykonane w ramach warsztatów rodzinnych z osobą samorzeczniczą w roli ekspertki oraz osobą artystyczną. Do wszystkich wystaw będziemy realizować materiały w druku powiększonym. W ramach możliwości finansowych instytucji zrealizujemy nagrania audiodeskrypcji do wybranych wystaw. W połowie 2025 roku zostanie przeprowadzony audyt strony internetowej.

- OBSZAR SŁYSZENIE

W 2025 roku będziemy kontynuować dotychczasowe działania, takie jak: oprowadzania z tłumaczeniem na Polski Język Migowy, tłumaczenia szeptane na j. angielski i j. ukraiński. W ramach możliwości finansowych instytucji do filmów dołączone będzie, poza napisami, tłumaczenie na PJM. W ramach projektu PUK planujemy zakup sprzętu wspierającego komunikację z osobami z tego obszaru, co pozwoli na korzystanie podczas wydarzeń towarzyszących wystawom ze słuchawek i systemów FM oraz przenośnej pętli indukcyjnej.

- OBSZAR PORUSZANIE SIĘ

Dzięki zakupowi podnośnika zapewnimy dostęp do wszystkich przestrzeni galerii Dizajn BWA Wrocław. Zakup podnośnika chcielibyśmy sfinansować w ramach PUK (jesteśmy w trakcie weryfikacji kwalifikowalności kosztu). W ramach projektu PUK wypracujemy i wdrożymy



katalog dobrych praktyk dostępności scenografii wystaw czasowych w galeriach BWA

Wrocław. W ramach projektu PUK zakupimy wózek ortopedyczny, który umożliwi swobodne zwiedzanie wystaw w galerii Dizajn.

- OBSZAR CZUCIE

W 2025 roku będziemy kontynuować stałe “Przyjazne sensorycznie godziny” we wszystkich galeriach. Podczas tych godzin na wystawach wyłączamy rozpraszające dźwięki lub przełączamy je na słuchawki, wietrzymy przestrzeń z mocnych zapachów, rozjaśniamy ciemne miejsca i gasimy ostre światło. W 2025 roku powstanie nowy przedprzewodnik do galerii Dizajn BWA Wrocław, która otworzy się ponownie po trwającym remoncie.

Aktualizowane będą obecne przedprzewodniki do galerii: SIC!, Studio i BWA Wrocław Główny. W ramach możliwości finansowych powstaną przedprzewodniki do wystaw.

- OBSZAR ROZUMIENIE

W 2025 roku powstaną skrócone regulaminy zwiedzania/przebywania w galeriach BWA Wrocław w ETR. Poprawi to komfort przebywania w naszej instytucji osób z tego obszaru, a dzięki temu umożliwi swobodne przebywania na wystawach. W 2025 powstanie nowy przedprzewodnik z wykorzystaniem ETR do galerii Dizajn BWA Wrocław, która otworzy się ponownie po trwającym remoncie. Aktualizowane będą obecne przedprzewodniki do galerii: SIC!, Studio i BWA Wrocław Główny.

3. W działaniach instytucji zostaną uwzględnione wszystkie obszary dostępności wg Modelu Dostępnej Kultury: obszar widzenia, słyszenia, poruszania, czucia i rozumienia.

4. Zapewnienie dostępności będzie realizowane zarówno przez pracowników instytucji, jak i osoby z zewnątrz:

- Pracownicy instytucji – będą odpowiedzialni za koordynację działań z zapewnieniem dostępności, organizację warsztatów.
- Zewnętrzni specjaliści – zaproszeni artyści, eksperci samorzecznicy i edukatorzy, którzy będą prowadzić warsztaty, konsultacje i tworzyć materiały dotykowe oraz audiodeskrypcje.

Zapewnienie dostępności będzie finansowane z budżetu instytucji kulturalnej w około 10-15 %, w 85-90 % z PUK. Instytucja będzie się starać również o inne środki zewnętrzne na działania programowe i inwestycyjne, m.in. dotacje z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, których częścią jest zapewnienie dostępności.



Obszary dostępności

Proszę wskazać, jakie działania zostaną podjęte w poszczególnych obszarach. Proszę wskazać powody takich decyzji, planowany termin projektowanych działań.

- **OBSZAR WIDZENIE**

W 2025 roku od początku sezonu programowego (wiosna) rozszerzymy cykl oprowadzani z audiodeskrypcją na żywo o dwie galerie BWA Wrocław. Dotychczas oprowadzania te odbywały się jedynie w największej przestrzeni wystawienniczej instytucji – BWA Wrocław Główny (z częstotliwością raz w miesiącu). W roku 2025 wprowadzimy jedno oprowadzanie do wystawy w galeriach SIC! oraz Studio. Poprzez takie działanie chcemy poszerzyć ofertę, udostępnić program wystawienniczy wszystkich galerii dla publiczności z obszaru widzenia. Decyzja o takich działaniach wynika z rozmów z dotychczasowymi odbiorcami oprowadzań z audiodeskrypcją w galerii BWA Wrocław Główny, a także rozmów na spotkaniach sieci koordynatorek dostępności we Wrocławiu (Grupa Kultura dla wszystkich). Dzięki takiemu działaniu nasi odbiorcy będą mogli wybrać z większej oferty wystawę, która jest w kręgu ich zainteresowań. Dodatkowo takie działanie ujednolici/uwspólni działania z zakresu dostępności w galeriach BWA Wrocław, co wesprze promocję dostępności w naszej instytucji.

W ramach projektu PUK planujemy wzbogacić te wydarzenia o materiały dotykowe wykonane w ramach warsztatów rodzinnych z osobą samorzeczniczą w roli ekspertki oraz osobą artystyczną. Do wszystkich wystaw będzie realizować materiały w druku powiększonym. W ramach możliwości finansowych instytucji zrealizujemy nagrania audiodeskrypcji do wybranych wystaw, które opublikujemy również jako plik audio na naszym kanale w aplikacji Spotify.

W połowie 2025 roku zostanie przeprowadzony audyt strony internetowej, który zlecimy firmie, która również zatrudnia osoby samorzecznicze z tego obszaru. W kolejnych miesiącach roku będziemy sukcesywnie wdrażać zmiany, na rzecz poprawy dostępności cyfrowej.

- **OBSZAR SŁYSZENIE**

W 2025 roku będziemy kontynuować dotychczasowe działania, takie jak: oprowadzania z tłumaczeniem na Polski Język Migowy, tłumaczenia szeptane na j. angielski i j. ukraiński. Dokonamy selekcji filmów dostępnych w naszych mediach społecznościowych, które nie posiadają napisów oraz uzupełnimy o napisy wybrane pliki wideo. W ramach możliwości finansowych instytucji do filmów dołączane będzie, poza napisami, tłumaczenie na PJM. W ramach projektu PUK planujemy zakup sprzętu wspierającego komunikację z osobami z tego obszaru, co pozwoli na korzystanie podczas wydarzeń towarzyszących wystawom ze słuchawek i systemów FM oraz przenośnej pętli indukcyjnej. W drugiej połowie 2025 przeprowadzimy



szkolenie dla pracownic i pracowników: w pierwszej kolejności zespołu opieki nad widzom, a następnie pozostałych zespołów z zakresu obsługi widza z obszaru słyszenia. Poprzez szkolenia podniesimy kompetencje osób pracujących z publicznością. Potrzeba ta ujawniona została w autodiagnozie.

- **OBSZAR PORUSZANIE**

Planujemy zakupić podnośnik do galerii Dizajn BWA Wrocław. Zakup podnośnika chcielibyśmy sfinansować w ramach PUK (jesteśmy w trakcie weryfikacji kwalifikowalności kosztu). Potrzeba udostępniania dla wszystkich przestrzeni biurowych, znajdujących się na pierwszym piętrze obiektu, ujawniła się w audycie architektonicznym w 2021 roku. Audyt przeprowadziły ekspertki z zakresu dostępnej architektury: architektka i osoba samorzecznica – Fundacją Kulawa Warszawa. W 2024 roku, po rozpoczęciu remontu galerii, ponownie konsultowaliśmy z ekspertkami z Fundacji Kulawa Warszawa zaproponowane przez architektów rozwiązania związane z przebudową. Po zakupie podnośnika zapewnimy dostęp do wszystkich przestrzeni galerii Dizajn BWA Wrocław. Potrzeba ta po raz kolejny ujawniła się również w autodiagnozie. Ponadto w ramach projektu PUK wypracujemy i wdrożymy katalog dobrych praktyk dostępności scenografii wystaw czasowych w galeriach BWA Wrocław. Potrzeba stworzenia tego rodzaju poradnika ujawniła się podczas podejmowanych w ostatnich latach prób wdrożenia dobrych praktyk projektowania wystaw. Rozmowy w środowiskach pracowników galerii sztuki współczesnej (lokalnych i ogólnopolskich) oraz w sieci koordynatorek dostępności Wrocławia (Grupa Kultura dla wszystkich) mocno wykazywały potrzebę tego rodzaju narzędzi. Wystawy czasowe sztuki współczesnej znacząco różnią się charakterem oraz budżetem od wystaw muzealnych. Mają zupełnie inne potrzeby i możliwości. Katalog dobrych praktyk opracowany w ramach grupy roboczej (osób projektujących, osób artystycznych, osób kuratorskich, osób samorzecznicznych – również w poprzednich rolach) ma wykazać spektrum możliwości, a nie sztywne dane z wymogów projektowania uniwersalnego architektury. W ramach projektu PUK zakupimy wózek ortopedyczny, który umożliwi swobodne zwiedzanie wystaw w galerii Dizajn. Potrzeba ta ujawniła się podczas spotkań z grupami osób w wieku senioralnym. Bardzo często osoby z tej grupy odwiedzające nasze galerie na wydarzenia, np. Orowadzania poruszają się o lasce/kuli lub po prostu mają ograniczoną wytrzymałość czasową poruszania się podczas tego typu wydarzenia. Osoby z grup, z którymi współpracujemy na stałe, wskazały taką potrzebę jako dobre i pożyteczne/praktyczne rozwiązanie.



- **OBSZAR CZUCIE**

Od początku 2025 roku będziemy kontynuować stałe "Przyjazne sensorycznie godziny" we wszystkich galeriach. Podczas tych godzin na wystawach wyłączamy rozpraszające dźwięki lub przełączamy je na słuchawki, wietrzymy przestrzeń z mocnych zapachów, rozjaśniamy ciemne miejsca i gasimy ostre światło. Działania te podjęliśmy ze względu na specyfikę naszej instytucji, prezentującej sztukę współczesną. Nasze wystawy prezentują bardzo różnorodne działania, często bardzo intensywne w wielość bodźców. Dodatkowo nasza decyzja poparta jest rozmowami z opiekunami grup młodzieży w spektrum, odwiedzających nasze wystawy, a także z osobą samorzeczniczą będącą od niedawna częścią zespołu opieki widza.

W ostatnim kwartale 2025 powstanie nowy przedprzewodnik z wykorzystaniem ETR do galerii Dizajn BWA Wrocław, która otworzy się ponownie po trwającym remoncie. Aktualizowane będą także obecne przedprzewodniki do galerii: SIC!, Studio i BWA Wrocław Główny. Z informacji zebranych od naszych odwiedzających wynika, że forma przedprzewodnika jest narzędziem, z którego korzystają nie tylko osoby z obszaru czucia, ale także rodzice/opiekunowie z małymi dziećmi.

Na cały rok 2025 zaplanowane są oprowadzania dla grup z tego obszaru z ośrodka szkolno-wychowawczego. Formuła zwiedzania wystawy wraz z przewodniczką i opowieścią przystępną dla danej grupy wiekowej jest najciekawsza dla tych odbiorców. Ponadto najbardziej wspiera proces edukacyjny, co wynika z rozmów z opiekunami grup. Będzie to kontynuacja stałej współpracy.

- **OBSZAR ROZUMIENIE**

W pierwszym kwartale 2025 roku powstaną skrócone regulaminy zwiedzania/przebywania w galeriach BWA Wrocław w ETR. Poprawi to komfort przebywania w naszej instytucji osób z tego obszaru, a dzięki temu umożliwi swobodne przebywanie na wystawach. W ostatnim kwartale 2025 roku powstanie nowy przedprzewodnik z wykorzystaniem ETR do galerii Dizajn BWA Wrocław, która otworzy się ponownie po trwającym remoncie. Aktualizowane będą także obecne przedprzewodniki do galerii: SIC!, Studio i BWA Wrocław Główny.

W pierwszej połowie 2025 roku odbędzie się szkolenie dla osób pracujących z publicznością z tego obszaru. W naszej instytucji coraz częściej pojawiają się osoby z tego obszaru. Chcielibyśmy, aby mogli czuć się i znać zasady naszej instytucji na takim samym poziomie, jak pozostali zwiedzający. Dodatkowo zapewni to komfort osób pracujących z publicznością. Potrzeba ta ujawniona została w 2024 roku. Poprzez szkolenia podniesiemy kompetencje osób pracujących z publicznością. Potrzeba ta ujawniona została w autodiagnozie.



Zespół instytucji kultury i organizacja pracy

Proszę opisać, w jaki sposób, na jakich zasadach pracownicy i pracownice instytucji kultury będą włączani w tworzenie dostępności w instytucji kultury, zwłaszcza:

1. W jakim zakresie, w jakim czasie będą podnoszone kompetencje pracowników i pracownic instytucji w zakresie obsługi widzów z niepełnosprawnością i osób starszych?
 2. Jaka będzie sytuacja koordynatora/koordynatorki dostępności i zespołu ds. dostępności – jeśli istnieją lub będą powołani, jakie decyzje zarządcze zostaną podjęte w zakresie dostępności.
-
1. W roku 2025 skupiamy się głównie na podnoszenie kompetencji obsługi widzów z niepełnosprawnością i osób starszych z obszaru: widzenie i rozumienie. Autodiagnoza oraz doświadczenie pracy na co dzień zespołu opieki nad widzami wykazały potrzebę zaopiekowania tych tematów najszybciej. Zespół opieki nad widzami przejdzie szkolenia z wskazanych obszarów w pierwszej i w drugiej połowie 2025 roku.
 2. Zachowana będzie ciągłość już podjętych decyzji. Koordynatorka została powołana w 2020 roku. Zespoły i system zastępowania są zapisane w strukturze organizacyjnej i regulaminie organizacyjnym instytucji.

Osoby z niepełnosprawnością i osoby starsze w instytucji kultury

Proszę określić: zakres i rodzaj współpracy, która zostanie podjęta ze środowiskami osób z niepełnosprawnością i osób starszych, role/funkcje, w jakich w życiu instytucji pojawią się osoby z niepełnosprawnością i osoby starsze, kto z instytucji kultury będzie odpowiedzialny za kontakt ze środowiskami osób z niepełnosprawnością i osób starszych, zakres działań ze środowiskami lokalnymi i organizacjami ogólnopolskimi.

W BWA Wrocław planujemy włączyć osoby samorzecznice do współtworzenia programu instytucji, co do tej pory było rzadkością. Chcielibyśmy zbudować wspólnie z nimi katalog dobrych praktyk dostępności wystaw czasowych, a także zrealizować rodzinne warsztaty otwarte dla publiczności, podczas których będziemy tworzyć materiały dotykowe wykorzystywane następnie podczas oprowadzania z audiodeskrypcją. By się to powiodło w pierwszej kolejności nawiążemy współpracę z osobami samorzecznymi poprzez aktywnie działającą we Wrocławiu Fundację Katarynka oraz inne grupy zrzeszające osoby z niepełnosprawnością w obszarze widzenia, ruchu.



W przypadku katalogu dobrych praktyk prace rozpoczniemy od skonsultowania oferty i przygotowania dostępnej promocji wydarzenia. Wydarzenie będzie miało charakter kilkudniowego seminarium grupy roboczej. Do pracy nad katalogiem zaprosimy osoby projektujące, artystyczne, kuratorskie, eksperckie z zakresu dostępności architektonicznej, a przede wszystkim osoby samorzecznice, które również będą mogły ujawnić się jako poprzednio wymienione grupy. Wydarzenie ogłosimy na naszej stronie internetowej, w mediach społecznościowych instytucji oraz grupach branżowych. Pozostałe sposoby komunikacji skonsultujemy z lokalnymi liderami dostępności. Efektem kilkudniowego seminarium będzie katalog w formie dostępnego cyfrowo dokumentu PDF (zgodnie z WCAG 2.2.) oraz nagranie audio/wideo z napisami i tłumaczeniem PJM w formie podcastu. Do audytu wykonanego dokumentu zaprosimy osobę samorzeczniczą. Dokument zostanie opublikowany na naszej stronie internetowej oraz promowany będzie w środowisku instytucji kultury w Polsce np. przy wsparciu nieformalnej sieci BWA.

W przypadku rodzinnych warsztatów tworzenia materiałów dotykowych do oprowadzania po wystawie z audiodeskrypcją na żywo, zaczniemy od współpracy z osobą samorzeczniczą z zakresu wzroku oraz osobą artystyczną. Wspólnie stworzymy scenariusz warsztatu, jego zakres, wybierzemy obiekty z wybranej wystawy. Następnie zrealizujemy prototypowy warsztat do wybranej wystawy, na którym połączymy osoby samorzecznice z osobami artystycznymi, koordynatorką ds. dostępności w BWA Wrocław, specjalistami ds. opieki nad widzami, przedstawicielkami zespołu edukacji i kuratorem/ką wystawy, aby wypracować materiały pozwalające na zbudowanie nowej oferty działań rodzinnych programu publicznego BWA Wrocław. Zależy nam, by materiały te korespondowały z tematyką czy nastrojem ekspozycji (stąd rola kuratora, artysty), a jednocześnie były opracowane przez osoby, którym są dedykowane. Rola osób z niepełnosprawnością i osób starszych będzie kluczowa, ponieważ osoby te dadzą cenne wskazówki dotyczące zwiększenia dostępności danej ekspozycji. Za kontakt ze środowiskami osób z niepełnosprawnością i osobami starszymi będzie odpowiedzialna koordynatorka ds. dostępności, zaś lokalne środowiska zrzeszające grupy z niepełnosprawnościami i osoby starsze pomogą nam w dotarciu do osób samorzecznich.

Po wewnętrznym warsztacie przeprowadzimy prototypowy rodzinny warsztat, który poprowadzi osoba samorzecznica, artystyczna i specjalistka ds. edukacji i dostępności BWA Wrocław. Na warsztaty zaprosimy rodziny (duety w składzie opiekun/ka i dziecko). Warsztaty wpiszą się w dotychczasowy program publiczny realizowany przez zespół ds. edukacji naszej instytucji kultury.



Sposoby komunikacji z osobami o szczególnych potrzebach

Proszę opisać planowane strategie komunikacji z osobami o szczególnych potrzebach, zwłaszcza: formy kontaktu online, formy kontaktu offline (w tym korespondencyjne) oraz sposoby nawiązywania i utrzymywania relacji z organizacjami i osobami prywatnymi, które reprezentują środowisko osób z niepełnosprawnościami i osób starszych. Proszę wskazać:

1. Kto z instytucji kultury będzie odpowiedzialny za utrzymywanie kontaktu ze środowiskami osób z niepełnosprawnościami i osób starszych.
2. Jakie zostaną wdrożone procedury przekazywania informacji, które trafiają z instytucji kultury do osób z niepełnosprawnościami i osób starszych.
3. Jakie zostaną wdrożone procedury przekazywania informacji, które trafiają do instytucji kultury od osób z niepełnosprawnościami i osób starszych.
4. W jaki sposób jest realizowana zasada wykorzystywania wielu kanałów komunikacji i informacji, by zapewnić maksymalną dostępność takich działań.
5. W jaki sposób i jak często będzie weryfikowana efektywność wykorzystywanych sposobów i kanałów komunikacji z osobami z niepełnosprawnością i osobami starszymi.

1. Za utrzymywanie kontaktu ze środowiskami osób z niepełnosprawnością i osób starszych odpowiedzialne będą członkinie zespołu edukacji oraz koordynatorka dostępności.
2. W zakresie przekazywania informacji, które trafiają z instytucji kultury do osób z niepełnosprawnościami i osób starszych będziemy kontynuować dotychczasową praktykę:
 - Treści promocyjne przed publikacją są konsultowane z dyrektorką programową i koordynatorką dostępności pod względem języka prostego oraz informacji sensorycznych oraz oznaczeń piktogramów. Treści przygotowane przez zespół PR przekazywane są dalej różnymi kanałami ustalonym wspólnie przez specjalistkę ds. PR oraz koordynatorkę dostępności.
 - Dodamy w newsletterze stały punkt "Dostępne BWA", w którym będziemy informować o działaniach z tego zakresu w naszej instytucji.
 - Powstanie wewnętrzny dokument z listą kontaktów, sposobem kontaktowania, wskazanymi liderami grup, z którego będą mogły korzystać osoby pracujące w BWA Wrocław.



3. Osoby z niepełnosprawnościami i osoby starsze będą mogły bezpośrednio przekazać informacje zespołowi BWA Wrocław podczas swoich wizyt w galeriach, telefonicznie, a także będzie możliwość przedstawienia swoich informacji za pośrednictwem kontaktu mailowego skierowanego do koordynatorki dostępności. Informacje te będą analizowane i przedstawiane na regularnych spotkaniach działu programowego w BWA Wrocław, które odbywają się raz w tygodniu.
4. Kanał informacji wybierany jest pod posiadany content promocyjny, grupę docelową i charakter wydarzenia. Wykorzystujemy nagrania audio (podcasty i reklamy radiowe); wideo, rolki (nagrania zaproszeń PJM, relacje z napisami); informujemy na stronach internetowych (własna domena, portale zewnętrzne, współpraca z mediami) i tworzymy posty w mediach społecznościowych z uwzględnieniem zasad dostępnościowych (napisy ALT, prosty język polski, informowanie o dostępności, piktogramy dostępnościowe, copywriting przyjazny czytnikom ekranu). Tworząc wydarzenia dostępne, staramy się mieć dłuższy czas informowania o nich, tak żeby osoby z niepełnosprawnościami, które chcą wziąć udział w wydarzeniu miały możliwość przygotować się do przyścia np. umówić się z osobą towarzyszącą/wspierającą. Obecnie staramy się docierać bezpośrednio do osób poprzez stowarzyszenia i grupy, które wspierają i działają na rzecz osób z niepełnosprawnościami czy organizują działania dla nich lub osób starszych. Często ten kanał komunikacji wynika z bezpośrednich znajomości, ale też wcześniejszych wizyt grup, osób w instytucji.

O wydarzeniach informujemy także osoby, które pracują z osobami z niepełnosprawnościami, jak np. tłumaczki PJM, które rozpowszechniają informacje dalej. W materiałach promocyjnych i informacyjnych do wydarzeń dostępnościowych zaznaczamy, jakie udogodnienia są możliwe na spotkaniu, np. tłumaczenie PJM czy pętla indukcyjna – są to przykłady z tegorocznego programu publicznego. Wielokanałowe ścieżki dotarcia wynikają z chęci zwiększenia zasięgów promocyjnych. Wynikają z informacji od osób samorządniczych, pracujących z osobami z niepełnosprawnościami oraz z naszych wcześniejszych doświadczeń.
5. Podczas ewaluacji wystaw i projektów, nad którymi pracuje zespół roboczy (nieformalny zespół ds. dostępności wystawy/projektu), jednym z omawianych punktów jest promocja i dostępność. Podczas omawiania wszystkich aspektów z tego zakresu poruszana jest również kwestia kanałów komunikacji z osobami z niepełnosprawnościami i osób starszych.

Co pół roku koordynatorka ds. dostępności zwołuje spotkanie z zespołem promocji i komunikacji.



Przekazuje na nim swoje spostrzeżenia i informacje, które trafiają do instytucji kultury od osób z niepełnosprawnościami i osób starszych. Zespół promocji przygotowuje na spotkanie wyniki zasięgowie i analizę działań promocyjnych do tych grup. Analiza, wnioski i ewentualna poprawa dostępności komunikacji.

Sposoby badania potrzeb publiczności o szczególnych potrzebach

Proszę opisać w jaki sposób będą badane oczekiwania i możliwości osób o szczególnych potrzebach, proszę wskazać zwłaszcza te metody, rozwiązania, które będą nowością w działalności instytucji kultury. Proszę uwzględnić działania o charakterze badawczym, animacyjno-badawczym czy sieciującym. Proszę opisać, w jaki sposób w planowane działania będą zaangażowani pracownicy i pracownice instytucji kultury, a kiedy będą wykorzystywani eksperci zewnętrzni.

Mając na uwadze niski poziom wiedzy na temat potrzeb publiczności o szczególnych potrzebach w BWA Wrocław, będziemy starali się pozyskać ich oczekiwania w różnorodny sposób.

W pierwszej kolejności planujemy przeprowadzić ankietę. Treść ankiety przygotujemy we wsparciu osób samorządniczych oraz lokalnych liderów z zakresu współpracy z osobami z niepełnosprawnościami i osób starszych. Wypracujemy wspólnie odpowiednią formę badania. Przygotujemy również ankietę w ETR dla osób z obszaru rozumienia. Badanie przeprowadzimy stacjonarnie oraz online. Ankietę roześlemy do odpowiednich grup zrzeszających osoby z niepełnosprawnościami oraz osoby starsze. Ankieta ta będzie budowana przez pracownice BWA Wrocław (koordynatorkę ds. dostępności, kierowniczkę zespołu ds. edukacji i opieki nad widzom oraz przedstawicielkę zespołu opieki nad widzom) we współpracy ze specjalistami zewnętrznymi. Planujemy badać publiczność dwutorowo: stacjonarnie w czterech galeriach BWA Wrocław, czym zajmą się specjaliści ds. opieki nad widzom, a także online przez okres trzech miesięcy, by zebrać jak najszerszy materiał do analizy.

Ponadto, planując warsztaty, na których będą tworzone materiały dotykowe do oprowadzań z audodeskrypcją, chcielibyśmy w pierwszej kolejności zrealizować spotkanie zapoznawcze, o charakterze prewizyty, na którym wraz z osobami samorządniczymi zwiedzimy prezentowane wystawy, a tym samym pozyskamy od nich informacje o potrzebach, którym następnie postaramy się sprostać poprzez wdrożenie odpowiednich rozwiązań w przestrzeni galerii.



Zidentyfikowane potrzeby

Proszę opisać, które ze zidentyfikowanych, kluczowych potrzeb instytucji w zakresie wdrażania i rozwijania dostępności zostaną zaspokojone do końca 2025 roku. Proszę krótko scharakteryzować powody podjętych decyzji oraz wskazać sposoby, techniki, które będą wykorzystywane w celu zaspokojenia tych potrzeb.

- **Potrzeba poprawy dostępności architektonicznej** w lokalach BWA Wrocław, wspierając osoby z obszaru poruszania się.

Potrzeba ta zostanie zaspokojona w galerii Dizajn BWA Wrocław poprzez dokonanie zakupów, m.in.: podnośnika, sprzętów do ewakuacji, wyposażenie galerii w wózek ortopedyczny. Decyzja ta wynika z audytu, który odbył się w 2021 oraz spełniania wymogów ustawy o zapewnieniu dostępności. W 2024 rozpoczęliśmy remont tej galerii, dzięki któremu będzie nam znacznie łatwiej wdrożyć wszelkie potrzebne zmiany. Potrzeba ta ujawniona została w autodiagnozie jako jedna z pilnych do realizacji.

- **Potrzeba wsparcia komunikacji z osobami z obszaru słuch.**

Wyposażenie sprzętowe wspierające komunikację: przenośna pętla indukcyjna, pętla stanowiskowa, system FM i zestaw słuchawek, abonament online na tłumacza PJM w recepcjach, TotuPOINT. Zespół przejdzie szkolenia z zakresu obsługi widza i savoir-vivre z obszaru słuch. Potrzeby te zostały zweryfikowane podczas audytu architektonicznego oraz informacyjno-komunikacyjnego, a także podczas tworzenia autodiagnozy. Są to niezbędne działania, aby spełnić standardy ustawy o zapewnieniu dostępności. Wszystkie zakupy i inwestycje zostaną skonsultowane z osobami eksperckimi oraz samorzecznymi. O działaniach w ramach poprawy dostępności i wprowadzanych rozwiązaniach będziemy informować zarówno naszą szeroką publiczność, jak i konkretne, szczególnie zainteresowane danym rozwiązaniem, grupy odbiorców.

Zidentyfikowane ryzyka lub szanse

Proszę opisać, jakie ewentualne niepewne zdarzenia (grupy zdarzeń) mogą mieć wpływ na założone w strategii cele (tu w odniesieniu do planu krótkoterminowego). Proszę wskazać zdarzenie, oszacować jego prawdopodobieństwo i wpływ na wdrażanie i rozwijanie dostępności w instytucji.

Proszę skrótkowo opisać możliwe działania, które instytucja podejmie, aby:

- 1) minimalizować ryzyko wyphywające ze zdarzeń;
- 2) minimalizować prawdopodobieństwo zdarzeń.



Opis tej części strategii powinien zawierać odniesienia do procesów wewnętrznych oraz do otoczenia, w jakim znajduje się instytucja.

Metodologia oceny ryzyka

1. Każdy czynnik ryzyka podlega analizie pod kątem jego wpływu na osiągnięcie przez BWA założonych celów strategii krótkoterminowej.
2. Przy analizie ryzyka należy wziąć pod uwagę prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka (P) się oraz skutki zaistnienia ryzyka (S).
3. Ocena prawdopodobieństwa odbywa się poprzez określenie prawdopodobieństwa wystąpienia poszczególnych ryzyk wg poniższej tabeli:

Opis	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka			
	Małe	Umiarkowane	Wysokie	Bardzo wysokie
	15% i mniej	16%-50%	51%-80%	81% i więcej
Ocena punktowa	1	2	3	4

4. Przy ocenie skutków należy wziąć pod uwagę zarówno skutki finansowe, jak i niefinansowe.
5. Przy ocenie skutków (S) należy wziąć pod uwagę poniższe kryteria:

Ocena punktowa	Możliwy skutek
Mały: 1	1. Małe zakłócenie lub opóźnienie w realizacji celów. 2. Nie wpływa na wizerunek instytucji. 3. Skutki zdarzenia można usunąć.
Znaczący: 2	1. Zdarzenie objęte ryzykiem może powodować średnie opóźnienie realizacji celów. 2. Zdarzenie objęte ryzykiem powoduje małą stratę finansową.
Poważny: 3	1. Duże zakłócenie lub opóźnienie w realizacji celów. 2. Niekorzystny wpływ na wizerunek.
4 Bardzo duży	1. Bardzo istotne zakłócenia / niemożność realizacji celów strategii. 2. Bardzo poważny, negatywny wpływ na wizerunek instytucji. 3. Inne bardzo duże konsekwencje.

6. Poziom ryzyka (R) określa się wg wzoru:

$$\text{Poziom ryzyka (R)} = \text{Prawdopodobieństwo (P)} \times \text{Skutek (S)}$$

7. Definiuje się cztery poziomy ryzyka: ryzyko niskie, ryzyko średnie, ryzyko wysokie, ryzyko nieakceptowalne:
 - A) ryzyko niskie zawiera się w przedziale od 1 - 4 wartości ryzyka. Jest to ryzyko akceptowalne, ale należy je monitorować i w miarę potrzeby sprawdzać, czy ryzyko jest prawidłowo kontrolowane.
 - B) ryzyko średnie zawiera się w przedziale od 5 – 8 wartości ryzyka. Może wywierać wpływ na realizację celów, należy monitorować i rozważyć potrzebę działań zaradczych i wprowadzenie dodatkowych mechanizmów kontroli, mając na uwadze koszty wprowadzenia kontroli, można



tolerować średni poziom, gdy koszty zapobiegania ryzyku są zbyt wysokie, ale należy na bieżąco sprawdzać poziom ryzyka.

- C) ryzyko wysokie zawiera się w przedziale od 9 - 12 wartości ryzyka. Może potencjalnie wpłynąć na kluczową realizację celów, wymaga wprowadzenia działań zaradczych i uzupełnienia wewnętrznych mechanizmów kontrolnych, które ograniczą prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka.
- D) ryzyko bardzo wysokie (nieakceptowane) zawiera się w przedziale od 13 – 16 wartości ryzyka. Stanowi bardzo poważne zagrożenie realizacji celów i wymaga natychmiastowego działania. Podlega ciągłemu monitoringowi, nie może być tolerowane.

Ryzyka związane z realizacją założonych celów krótkoterminowych:

Cel 1

Poprawa dostępności architektonicznej. Zakupy: podnośnik do galerii Dizajn, sprzęt do ewakuacji, wyposażenie galerii w wózki ortopedyczne oraz wyposażenie sprzętowe wspierające komunikację: przenośna pętla indukcyjna, pętla stanowiskowa, system FM i zestaw słuchawek, ewentualnie abonament online na tłumacza PJM w recepcjach

Zidentyfikowane ryzyka

Podnośnik ze względu na brak środków finansowych jest realizowany dwuetapowo, etap I prace przygotowawcze budowlane, elektryczne (realizuje obecny wykonawca), etap II dostawa i montaż dźwigu.

Ryzyko finansowe – brak środków finansowych na realizację etapu II, instytucja nie może dokonywać zakupu środków trwałych z dotacji bieżącej, w przypadku braku dodatkowych środków (z PUK, z dotacji inwestycyjnej z Gminy Wrocław) II etap nie będzie zrealizowany

P: 2, S: 3, **R: 6, ryzyko średnie**

Sposób reakcji na ryzyko: wnioskowanie o środki z różnych źródeł (PUK, Gmina Wrocław, MKiDN), lobbying, poszukiwania sponsorów

Ryzyko techniczne – może się okazać, że dostarczony dźwig nie będzie pasował do przygotowanego szybu/podłóg. Konieczne będzie wykonanie dodatkowych prac przy szybie/podłogach lub zamówienie innego podnośnika.

P: 2, S: 4, **R: 8, ryzyko średnie**

Sposób reakcji na ryzyko: weryfikacja projektu z dostawcą podnośnika na wczesnym etapie

Ryzyko organizacyjne – czas oczekiwania na podnośnik może być zbyt długi i nie uda się wykorzystać przyznanych środków

P: 2, S: 3, **R: 6, ryzyko średnie**

Sposób reakcji na ryzyko: odpowiednio wczesne zamówienie podnośnika, wpisanie kar do opóźnień w realizacji zamówienia

Ryzyko organizacyjne – podnośnik może nie przejść dopuszczenia w UDT

P: 1, S: 3, **R: 3, ryzyko niskie**



Sposób reakcji na ryzyko: wcześniejsze konsultacje z projektantem, inspektorem nadzoru oraz z UDT

Ryzyko organizacyjne – zaprojektowany podnośnik nie będzie dostępnych dla wszystkich rodzajów wózków (tych większych gabarytowo-wózków elektrycznych)

P: 3, S: 2, **R: 6, ryzyko średnie**

Sposób reakcji na ryzyko: weryfikacja możliwości zamontowania jak największego gabarytowo podnośnika, w przypadku braku możliwości montażu dużego podnośnika odpowiednio wcześniej odpowiednia komunikacja tego problemu, zakup wózka na wyposażenie galerii, odpowiedniego do istniejącego podnośnika, na którym osoba poruszająca się na wózku większym gabarytowo mogłaby się dostać na I piętro

Ryzyko techniczne – ryzyko awarii, a co za tym idzie niedostępności podnośnika

P: 1, S: 3, **R: 3, ryzyko niskie**

Sposób reakcji na ryzyko: zgodnie z wytycznymi regularne serwisowanie urządzenia i zabezpieczenie środków finansowych na ten cel oraz wyznaczenie osoby odpowiedzialnej za organizację serwisu

sprzęt do ewakuacji

Ryzyko finansowe – brak środków finansowych na realizację zakupu sprzętów

P: 2, S: 3, **R: 6, ryzyko średnie**

Sposób reakcji na ryzyko: wnioskowanie o środki z różnych źródeł (PUK, Gmina Wrocław, MKiDN), lobbying, poszukiwania sponsorów

Ryzyko organizacyjne – nieumiejętność korzystania ze sprzętu do ewakuacji / brak przeszkolenia załogi z obsługi zakupionego sprzętu

P: 2, S: 2, **R: 4, ryzyko niskie**

Sposób reakcji na ryzyko: konieczne zabezpieczenie środków na szkolenia (W tym szkolenia praktyczne), realizacja szkoleń przypominających

wyposażenie galerii w wózki ortopedyczne oraz wyposażenie sprzętowe wspierające komunikację: przenośna pętla indukcyjna, pętla stanowiskowa, system FM i zestaw słuchawek

Ryzyko finansowe – brak środków finansowych na realizację zakupu sprzętów

P: 2, S: 3, **R: 6, ryzyko średnie**

Sposób reakcji na ryzyko: wnioskowanie o środki z różnych źródeł (PUK, Gmina Wrocław, MKiDN), lobbying, poszukiwania sponsorów

Ryzyko organizacyjne – nieumiejętność korzystania ze sprzętu / brak przeszkolenia załogi z obsługi zakupionego sprzętu

P: 2, S: 2, **R: 4, ryzyko niskie**

Sposób reakcji na ryzyko: konieczne zabezpieczenie środków na szkolenia (w tym szkolenia praktyczne), realizacja szkoleń przypominających

Ryzyko finansowe/organizacyjne – brak środków na konserwację/kalibrację/naprawę sprzętów/brak zasobów ludzkich do realizacji powyższych

P: 2, S: 3, **R: 6, ryzyko średnie**



Sposób reakcji na ryzyko: konieczne zabezpieczenie środków na konserwację/kalibrację/naprawę oraz wyznaczenie osób odpowiedzialnych

Ryzyko techniczne – ryzyko sprzężeń sprzętów z obiektami prezentowanymi na wystawach

P: 2, S: 2, **R: 4, ryzyko niskie**

Sposób reakcji na ryzyko: przy zakupie pętli w zestawie miernik pola energetycznego, przewidywanie tego problemu na etapie przygotowań do wystawy

Cel nr 2

Katalog dobrych praktyk dostępności wystaw czasowych. Seminarium w grupie roboczej: osoby projektujące scenografie, osoby kuratorskie, osoby artystyczne i w tym osoby samorządnicze. Cel spotkań – wypracowanie narzędzia, które pomoże nam stworzyć spektrum dobrych praktyk (nie twardych liczb), które pomogą nam tworzyć dostępne wystawy.

Zidentyfikowane ryzyka

Ryzyko organizacyjne – potencjalne problemy ze znalezieniem chętnych z każdej grupy do udziału w seminarium

P: 2, S: 3, **R: 6, ryzyko średnie**

Sposób reakcji na ryzyko: poszukiwania chętnych/kierowanie zaproszeń z dużym wyprzedzeniem/włączenie w poszukiwania chętnych szerszego grona pracowników, zachęta, lobbowanie

Ryzyko organizacyjne – konflikt interesów na linii scenograf / kurator – osoby samorządnicze, w konsekwencji brak wypracowanych rozwiązań

P: 1, S: 3, **R: 3, ryzyko niskie**

Sposób reakcji na ryzyko: umiejętne negocjacje w czasie warsztatów, dążenie do kompromisów, argumentacja dla obu stron

Ryzyko finansowe - Brak możliwości finansowania wypracowanych rozwiązań

P: 2, S: 3, **R: 6, ryzyko średnie**

Sposób reakcji na ryzyko: zabezpieczenie środków na etapie przygotowywania planów wystaw na kolejny rok

Ryzyko organizacyjne - Brak chęci wprowadzenia wypracowanych zmian

P: 2, S: 3, **R: 6, ryzyko średnie**

Sposób reakcji na ryzyko: wypracowanie różnych wariantów – aby zwiększyć wybór, wsparcie przełożonych w zachęcaniu do implementacji wypracowanych rozwiązań

Cel nr 3

Warsztaty do wystawy otwarte dla publiczności, podczas których będziemy tworzyć materiały dotykowe wykorzystywane podczas oprowadzań z audiodeskrypcją. Warsztaty będzie prowadzić zaproszona osoba artystyczna (z danej wystawy), osoba samorządnicza w roli ekspertki/ta oraz



edukatorka

Zidentyfikowane ryzyka

Ryzyko organizacyjne: trudności/niemożność znalezienia grupy chętnych na warsztaty

P: 2, S: 3, **R: 6, ryzyko średnie**

Sposób reakcji na ryzyko: poszukiwania chętnych/kierowanie zaproszeń z dużym wyprzedzeniem/szeroko zakrojona akcja promocyjna działania

Ryzyko organizacyjne: wytworzone podczas warsztatów materiały nie będą się nadawały do wykorzystania podczas oprowadzań

P: 1, S: 3, **R: 3, ryzyko niskie**

Sposób reakcji na ryzyko: przemyślany wybór wystawy, przemyślany wybór prac, do których będą tworzone materiały dotykowe, przemyślany wybór materiałów, które będą użyte podczas warsztatów

Ryzyko organizacyjne: charakter wystawy nie pozwoli na stworzenie materiałów dotykowych

P: 1, S: 3, **R: 3, ryzyko niskie**

Sposób reakcji na ryzyko: przemyślany wybór wystawy,

Ryzyko finansowe: brak środków na przeprowadzenie warsztatów/na wykonanie materiałów dotykowych do kolejnych wystaw

P: 2, S: 3, **R: 6, ryzyko średnie**

Sposób reakcji na ryzyko: systemowe zabezpieczenie środków w budżecie każdej wystawy, do której można stworzyć materiały dotykowe środków na ich wykonanie

Inwestycje na rzecz dostępności

Proszę wskazać, jakie inwestycje na rzecz dostępności są planowane w instytucji kultury, w jaki sposób będą finansowane, kiedy będą realizowane?

Dostępność architektoniczna

W ramach *Przebudowy galerii Dizajn BWA Wrocław* (ul. Świdnicka 2-4, 50-067 Wrocław):

- likwidacja barier architektonicznych (progi), montaż instalacji przyzywowej, montaż włączników na niższej wysokości – w ramach już prowadzonych prac budowlanych związanych z realizacją I etapu prac, finansowanie ze środków inwestycyjnych Gminy Wrocław od X 2024 do VII 2025,
- montaż podnośnika umożliwiającego dostęp OzN do znajdujących się na poziomie I piętra biura oraz pomieszczenia gościnnego – w ramach planowanych prac budowlanych związanych z realizacją II etapu prac, finansowanie ze środków inwestycyjnych Gminy Wrocław lub MKiDN lub grantu PUK, realizacja 2025 rok,



- zakup sprzętów do ewakuacji OzN, montaż TotuPOINT – finansowanie ze środków inwestycyjnych Gminy Wrocław lub MKiDN lub grantu PUK, realizacja 2025 rok.

Dostępność informacyjno-komunikacyjna

Zakup wyposażenia: przenośnej pętli indukcyjnej, pętli stanowiskowej, systemu FM i zestawu słuchawek – w ramach planowanych zakupów wyposażenia, finansowanie ze środków inwestycyjnych Gminy Wrocław lub MKiDN lub grantu PUK, realizacja 2025 rok.

Ustawy o dostępności

Proszę opisać, jak będą wypełniane wymogi minimalne Ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami i Ustawy o zapewnianiu dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych, planowane działania i termin ich realizacji?

- I-II kwartał 2025 roku
Przeprowadzimy weryfikację i dokonamy selekcji opublikowanych na stronach instytucji (www, media społecznościowe) treści wideo. Sprawdzimy, czy posiadają odpowiednie napisy, a w wybranych przez nas materiałach uzupełnimy braki.
- II-III kwartał 2025 roku
W ramach planowanych inwestycji, wynikających z trwającego remontu w galerii Dizajn, wprowadzimy następujące zmiany: zamontujemy podnośnik, dzięki któremu zapewnimy dostęp dla osób z obszaru poruszanie się do części biurowej i rezydencyjnej lokalu; zamontujemy wyposażenie sprzętowe wspierające komunikację z osobami z obszaru słuchu: przenośna pętla indukcyjna, pętla stanowiskowa, system FM i zestaw słuchawek, ewentualnie abonament online na tłumacza PJM w recepcjach galerii.
- II-IV kwartał 2025 roku
Planowany jest audyt strony internetowej wraz z formularzem i newsletterem oraz wprowadzenie niezbędnych zmian.



PLAN DŁUGOTERMINOWY

W tej części dokumentu należy odnosić się do planów działania na rzecz dostępności przez najbliższe 5 lat.

Cele wdrażania dostępności w instytucji kultury i kryteria sukcesu planu długoterminowego

Proszę wymienić trzy najważniejsze cele i krótko je scharakteryzować. Cele mogą uwzględniać między innymi potrzeby pracowników i pracownic instytucji kultury, zakres i sposoby tworzenia oferty dostępnej dla osób z niepełnosprawnością i osób starszych, sposób zarządzania dostępnością, zasady komunikowania się i informowania osób ze szczególnymi potrzebami, zasady współpracy ze środowiskami skupiającymi osoby z niepełnosprawnością i osoby starsze, role, w jakich w instytucji pojawią się osoby z niepełnosprawnością i osoby starsze, potrzeby sprzętowe i inwestycyjne instytucji). Proszę opisać sposoby rozpoznania czy cele zostały osiągnięte.

1. Zaprojektowanie i wykonanie wnętrza nowej siedziby BWA Wrocław z uwzględnieniem doświadczenia i wdrożeniem rozwiązań prototypowych zastosowanych w instytucji przy realizacji remontu galerii Dizajn BWA Wrocław (lata 2024-2025), wytycznych projektowania uniwersalnego, modelu dostępnej kultury i ustawy o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.
2. Kontynuacja działań podjętych w 2025 roku. Realizacja kolejnych seminariów, w wyniku których powstaną katalogi dobrych praktyk tworzenia wystaw czasowych sztuki współczesnej: obszar słyszenia, obszar widzenia, obszar czucia, obszar rozumienia.
3. Wdrożenie na stałe do programu publicznego rodzinnych warsztatów tworzenia materiałów dotykowych do oprowadzań z audiodeskrypcją. Zbudowanie cyklu w oparciu o doświadczenia, scenariusz i wiedzę zdobytą podczas prototypowego warsztatu ze strategii krótkoterminowej.

Oferta instytucji kultury, zespół, współpraca z osobami z niepełnosprawnością i osobami starszymi

Proszę opisać, jaka część oferty instytucji kultury będzie dostępna dla osób z niepełnosprawnością i osób starszych, zwłaszcza:

1. W jaki sposób będzie udostępniana oferta?
2. Jakie obszary dostępności wg Modelu Dostępnej Kultury są ujęte w działaniach instytucji?
3. W jaki sposób pracownice i pracownicy instytucji będą włączani w zapewnianie dostępności?
4. W jakich rolach i jakich zadaniach będą pojawiały się w instytucji osoby z niepełnosprawnością i osoby starsze?



1. Oferta instytucji udostępniana będzie w poniższy sposób.

OBSZAR WIDZENIE

- oprowadzania z audiodeskrypcją na żywo i materiałami dotykowymi,
- materiały dotykowe w przestrzeniach wystaw,
- możliwość dotykania oryginalnych dzieł, po uzyskaniu zgody osoby autorskiej,
- dostępne w galeriach i online nagrane audiodeskrypcje do wystaw,
- druk powiększony tekstów do wystawy,
- audiowstępy do wideo.

OBSZAR SŁYSZENIE

- wideo publikowane online z napisami i PJM,
- możliwość odtworzenia tłumaczenia PJM do prac artystycznych (dodatkowy ekran, nagrany przewodnik w PJM, itp.),
- zaproszenia na wydarzenia i wystawy w PJM z napisami,
- oprowadzania po wystawach z tłumaczeniem na żywo na PJM,
- dostępny tłumacz PJM na wydarzeniach (warsztaty, wykłady, debaty),
- dostępna pętla indukcyjna na wydarzeniach (warsztaty, wykłady, debaty),
- dostępny system FM i słuchawki na wydarzeniach (spacery, oprowadzania).

OBSZAR PORUSZANIE

- tworzenie wystaw zgodnie z wypracowanym katalogiem dobrych praktyk dostępności scenografii wystaw czasowych w galeriach BWA Wrocław

OBSZAR CZUCIE

- "Przyjazne sensorycznie godziny" we wszystkich galeriach. Podczas tych godzin na wystawach wyłączamy rozpraszające dźwięki lub przełączamy je na słuchawki, wietrzymy przestrzeń z mocnych zapachów, rozjaśniamy ciemne miejsca i gasimy ostre światło,
- nowy przedprzewodnik do nowej siedziby BWA Wrocław,
- aktualizowanie przedprzewodników do pozostałych przestrzeni wystawienniczych (raz w roku lub gdy pojawią się duże zmiany),
- w ramach możliwości finansowych tworzenie przedprzewodników do wystaw,
- pokoje wyciszenia,
- możliwość skorzystania ze słuchawek wyciszających,



- informacje sensoryczne i ostrzeżenia o treściach wrażliwych przed wejściem do sal wystawienniczych.

OBSZAR ROZUMIENIE

- skrócony regulaminy zwiedzania/przebywania w nowej siedzibie BWA Wrocław w ETR w celu zapewnienia komfortu przebywania w naszej instytucji osób z tego obszaru, a dzięki temu swobodne przebywania na wystawach.
 - Nowy przedprzewodnik z wykorzystaniem ETR do nowej siedziby BWA Wrocław oraz aktualizowanie obecnych przedprzewodników do pozostałych przestrzeni wystawienniczych,
 - możliwość umówienia się na prewizytę i zapoznanie się z przestrzenią instytucji,
 - wizytówka wideo w ETR osób prowadzących wydarzenie (warsztaty, oprowadzanie).
2. W działaniach instytucji zostaną uwzględnione wszystkie obszary dostępności wg Modelu Dostępnej Kultury: obszar widzenia, słyszenia, poruszania, czucia i rozumienia.
 3. Osoby pracujące w BWA Wrocław będą włączane w różnorodny sposób, zależnie od obszarów, którymi się zajmują. Będą realizować i tworzyć elementy dostępnej oferty.
 - Zespół programowy: tworzenie treści, scenariuszy wystaw i wydarzeń, prowadzenie warsztatów, prowadzenie oprowadzań, spotkań, opracowywanie treści promocyjnych i zarządzanie stroną internetową.
 - Zespół produkcji: zlecanie realizacji dostępności podmiotom i osobom zewnętrznym, czuwanie nad dostępnością realizacji wystaw, czuwanie nad spełnianiem standardów dostępnej wystawy wewnętrznych i wynikających z ustawy.
 - Zespół administracji: obieg wewnętrznych dokumentów, zatrudnianie nowych osób, sprawozdawczość, realizacja zapytań ofertowych i przetargów na realizację remontów, zakupów poprawiających dostępność.
 4. Osoby z niepełnosprawnością i osoby starsze będą pojawiały się w instytucji w następujących rolach i zadaniach:
 - Zespół BWA Wrocław, np. osoby pracujące z publicznością (osoby z niepełnosprawnością i osoby starsze).
 - Podwykonawcy usług, również z zakresu zapewnienia dostępności.
 - Osoby konsultujące projekty, scenariusze wystaw i wydarzeń.
 - Osoby tworzące lub współtworzące ofertę programu publicznego.



- Osoby artystyczne i projektujące.
- Osoby odwiedzające wystawy i osoby uczestniczące w wydarzeniach.

Zespół instytucji kultury i organizacja pracy

Proszę opisać, w jaki sposób, na jakich zasadach pracownicy i pracownice instytucji kultury będą włączani w tworzenie dostępności w instytucji kultury, zwłaszcza:

1. W jakim zakresie, w jakim czasie będą podnoszone kompetencje pracowników i pracownic instytucji w zakresie obsługi widzów z niepełnosprawnością i osób starszych?
 2. Jaka będzie sytuacja koordynatora/koordynatorki dostępności i zespołu ds. dostępności – jeśli istnieją lub będą powołani, jakie decyzje zarządcze zostaną podjęte w zakresie dostępności.
-
1. Wszystkie osoby pracujące w BWA Wrocław oraz osoby nowozatrudnione przejdą szkolenie z zakresu szeroko rozumianego savoir-vivre (inicjowanie kontaktu) z osobami o szczególnych potrzebach, w tym z osobami starszymi. Cały zespół BWA Wrocław przejdzie szkolenie z zakresu ewakuacji widzów z niepełnosprawnością i osób starszych. Ponadto planowany jest dalszy rozwój nabytych już umiejętności tj. zespół programowy przejdzie szkolenia z zakresu pisania i nagrywania audiodeskrypcji, aby na stałe wzbogacić wystawy o nagrane audiodeskrypcje, a nie tylko - jak dotychczas - podczas oprowadzań z audiodeskrypcją na żywo. Przeszkolimy wybrane osoby z zespołu w tworzeniu tekstów w ETR. Przeszkolimy wybrane osoby z zespołu z podstaw Polskiego Języka Migowego.
 2. Zachowana będzie ciągłość już podjętych decyzji. Koordynatorka została powołana w 2020 roku. Zespoły i system zastępowania są zapisane w strukturze organizacyjnej i regulaminie organizacyjnym instytucji. W perspektywie 5-letniej planowane jest rozszerzenie do pełnego etatu zakresu czasu pracy koordynatorki dostępności.

Sposoby komunikacji z osobami o szczególnych potrzebach

Proszę opisać planowane strategie komunikacji z osobami o szczególnych potrzebach, zwłaszcza: formy kontaktu online, formy kontaktu offline (w tym korespondencyjne) oraz sposoby nawiązywania i utrzymywania relacji z organizacjami i osobami prywatnymi, które reprezentują środowisko osób z niepełnosprawnościami i osób starszych. Proszę wskazać:

1. Kto z instytucji kultury będzie odpowiedzialny za utrzymywanie kontaktu ze środowiskami osób z niepełnosprawnością i osób starszych.



2. Jakie zostaną wdrożone procedury przekazywania informacji, które trafiają z instytucji kultury do osób z niepełnosprawnościami i osób starszych, by zapewnić maksymalną dostępność komunikacji i informacji.
 3. Jakie zostaną wdrożone procedury przekazywania informacji, które trafiają do instytucji kultury od osób z niepełnosprawnościami i osób starszych.
 4. W jaki sposób i jak często będzie weryfikowana efektywność wykorzystywanych sposobów i kanałów komunikacji z osobami z niepełnosprawnością i osobami starszymi.
-
1. Członkinie zespołu edukacji oraz koordynatorka ds. Dostępności.
 2. Trzymanie się wytycznych dostępnościowych (np. teksty alternatywne przy grupach osób niewidomych; wideo z zaproszeniem w PJM przy grupach osób g/Głuchych, itp.) dodawanie wydarzeń na serwis Fundacji Katarynka, zaproszenia bezpośrednio, mailing oraz smsy do organizacji, fundacji i stowarzyszeń zajmujących i zrzeszających te grupy, dystrybucja pocztówek i ulotek na sąsiadujących osiedlach, docierając do osób wykluczonych cyfrowo i osób starszych. Publikacja informacji o wydarzeniu w magazynie *Co Jest Grane* (z dużą grupą czytelników seniorów), publikacja na portalu *Wrocław.pl* (z dużą grupą czytelników seniorów) i w miarę możliwości informacje o wydarzeniach we wrocławskich rozgłoszeniach radiowych i telewizjach lokalnych
 3. Osoby z niepełnosprawnościami i osoby starsze będą mogły bezpośrednio przekazać informacje zespołowi BWA Wrocław podczas swoich wizyt w galeriach, telefonicznie, a także będzie możliwość przedstawienia swoich informacji za pośrednictwem kontaktu mailowego skierowanego do koordynatorki dostępności. Informacje te będą analizowane i przedstawiane na regularnych spotkaniach działu programowego w BWA Wrocław, które odbywają się raz w tygodniu. W perspektywie kilkuletniej uruchomimy także możliwość wideorozmowy, podczas której będzie mogło odbyć się tłumaczenie bezpośrednie na PJM. Stały kontakt ze środowiskiem samorzecznym oraz organizacjami wspierającymi osoby starsze i z niepełnosprawnościami odbywać się będzie również w ramach spotkań bezpośrednich, które umożliwią odpowiedzi na konkretne potrzeby osób samorzeczników. Ponadto dostępne będą ankiety z możliwością opisanie/przedstawienia własnych wniosków i informacji na temat dostępności w BWA. Ankiety te również będą analizowane w trybie comiesięcznym przez koordynatorkę dostępności, zespół edukacji i zespół opieki nad widzami.



4. Co pół roku koordynatorka ds. dostępności zwołuje spotkanie z zespołem promocji i komunikacji. Przekazuje na nim swoje spostrzeżenia i informacje, które trafiają do instytucji kultury od osób z niepełnosprawnościami i osób starszych. Zespół promocji przygotowuje na spotkanie wyniki zasięgowe i analizę działań promocyjnych do tych grup. Analiza, wnioski i ewentualna poprawa dostępności komunikacji.

Sposoby badania potrzeb publiczności o szczególnych potrzebach

Proszę opisać w jaki sposób będą badane oczekiwania i możliwości osób o szczególnych potrzebach, proszę wskazać zwłaszcza te metody, rozwiązania, które będą nowością w działalności instytucji kultury. Proszę uwzględnić działania o charakterze badawczym, animacyjno-badawczym czy sieciującym. Proszę opisać, w jaki sposób w planowane działania będą zaangażowani pracownicy i pracownice instytucji kultury, a kiedy będą wykorzystywani eksperci zewnętrzni.

W instytucji w perspektywie pięciu lat chcielibyśmy kontynuować profesjonalne badania poświęcone oczekiwaniom i potrzebom osób z niepełnosprawnościami, jak i osobom starszym. Ich organizacją będzie się zajmował zespół kuratorski wraz z zespołem edukacji i opieki nad widzom oraz koordynatorką ds. dostępności, czyli osoby odpowiedzialne za program lub pracujące bezpośrednio z publicznością w instytucji. Ważnym elementem budowanych ankiet będzie udział osób samorządniczych, które wesprą zespół w wybraniu odpowiedniej formy, budowaniu pytań, jak i wniosą swoją własną perspektywę zagadnień podejmowanych w ankiecie, tj. słuch, widzenie, rozumienie, czucie, poruszanie się. Do ich budowy planujemy zaangażować specjalistów z zakresu socjologii, a także dostępności, którzy we współpracy z zespołem zbudują odpowiednie, odpowiadające potrzebom instytucji, jak i gości pytania. Ankiety będą dystrybuowane na kilka sposobów: do organizacji/instytucji/fundacji pracujących z osobami z niepełnosprawnościami i osobami starszymi, w galeriach BWA Wrocław; jak i online.

Drugim, bardzo ważnym krokiem, będzie stworzenie wystawy w jednej z galerii BWA Wrocław, na której zaprezentujemy nasze dotychczasowe działania w zakresie dostępności, a także zbierzemy informacje zwrotne dotyczące kolejnych kroków i możliwości rozwoju dostępności w BWA Wrocław. Zespół edukacji wraz z zaproszonymi specjalistami stworzy interaktywną ekspozycję, która będzie podzielona na różne sekcje (według obszarów) i zaprezentuje BWA Wrocław w kontekście rozwoju dostępności, a tym samym zachęci osoby do odwiedzenia galerii. W przestrzeni wystawy



zaprojektujemy wraz z osobami eksperckimi i samorzecznymi przestrzeń do pozostawiania swojej opinii, sugestii, rekomendacji.

Zidentyfikowane potrzeby

Proszę opisać, w jaki sposób będzie prowadzona identyfikacja potrzeb instytucji kultury w zakresie dostępności i które wcześniej odkryte potrzeby instytucji zostaną zaspokojone. Proszę krótko scharakteryzować powody podjętych decyzji oraz wskazać sposoby, techniki, które będą wykorzystywane w celu zaspokojenia tych potrzeb.

- Regularne badanie potrzeb publiczności przy pomocy narzędzi ankietowania opracowanych w 2025 roku. Dzięki zebranim danym będziemy mogli opracowywać ofertę interesującą osoby odwiedzające nasze galerie, jak również potencjalne nowe osoby. Będziemy mogli wprowadzać zmiany scenograficzne, projektowe itp. w realizowanych przez nas działaniach.
- Audyt dostępności. Przeprowadzanie audytów (po ponownym otwarciu galerii Dizajn BWA Wrocław i po otwarciu nowej siedziby) przez osoby eksperckie ds. dostępności oraz samorzecznice, aby ocenić zgodność z wytycznymi i identyfikować obszary do poprawy.
- Prewizyty. W procesie powstawania nowej siedziby BWA Wrocław zorganizujemy serię prewizyt, na które zaprosimy osoby samorzecznice, asystentów i lokalne osoby liderkie ze wszystkich obszarów. Taki sposób pozyskiwania informacji oraz współpracy z środowiskami ujawnił się podczas tutoringów i powstawania autodiagnozy. Jest to dla nas nowe narzędzie współpracy z publicznością, które może przynieść wiele informacji i danych.
- Szkolenia i podnoszenie kompetencji zespołu. Kontynuacja działań podjętych w 2025 roku wynikających z autodiagnozy i obserwacji wewnątrz instytucji. Regularne szkolenia są niezbędne do tworzenia dostępnej oferty i obsługi osób odwiedzających na odpowiednim poziomie. Perspektywa pięciu lat to również potencjalny rozwój technologii i narzędzi dostępu, jak również zmiany prawne.
- Zakup zestawów do ewakuacji do pozostałych galerii BWA Wrocław i przeszkolenie zespołu z obsługi. Obecnie żaden z lokali nie posiada takich sprzętów, a są one niezbędne ze względu na bezpieczeństwo osób odwiedzających i pracowników.
- Zakup wózków ortopedycznych do pozostałych galerii BWA Wrocław, który umożliwi swobodne zwiedzanie wystaw. Potrzeba ta ujawniła się podczas spotkań z grupami osób w wieku senioralnym. Bardzo często osoby z tej grupy, uczestniczące w wydarzeniach w naszym galeriach, np. oprowadzaniach, poruszają się o lasce/kuli lub po prostu mają ograniczoną wytrzymałość



czasową poruszania się podczas tego typu wydarzenia. Osoby z grup, z którymi współpracujemy na stałe, wskazały taką potrzebę jako dobre i użyteczne/praktyczne rozwiązanie.

Inwestycje na rzecz dostępności

Proszę wskazać, jakie inwestycje na rzecz dostępności są planowane w instytucji kultury, w jaki sposób będą finansowane, kiedy będą realizowane?

W planach długoterminowych inwestycji związanych z dostępnością zamierzamy bazować na doświadczeniach w tym zakresie zaczerpniętych z realizacji *Przebudowy galerii Dizajn BWA Wrocław* (ul. Świdnicka 2-4, 50-067 Wrocław) oraz zebranych informacjach od osób samorządowych i osób eksperckich – dostosowując oczywiście rozwiązania do potrzeb danej lokalizacji.

Największym wyzwaniem będzie nowa siedziba BWA Wrocław zlokalizowana w budynku dawnej hali montażowej i naprawczej Kraftpost przy ul. Kolejowej 63 we Wrocławiu, nad której projektowaniem pracujemy wspólnie z PFR Nieruchomości i Gminą Wrocław. Naszym zamierzeniem jest uzyskanie przestrzeni w pełni dostępnej: bez barier architektonicznych zarówno wewnątrz, jak i na zewnątrz.

W tym celu planujemy zapewnić komfortowe utwardzone i równe dojście do budynku od strony ul. Kolejowej, miejsca parkingowe dla OzN w pobliżu wejścia. Dla osób ze szczególnymi potrzebami planujemy uruchomienie tzw. cichego wejścia do budynku, zlokalizowanego od strony dawnej kotłowni. Przestrzeń wewnątrz budynku planujemy wolną od barier architektonicznych – progów, pomiędzy poziomem parteru a antresolą, na której planowana jest m.in. część biurowa, dostępność będzie zapewniona poprzez windę, przewidziany jest także podnośnik w głównej części ekspozycyjnej umożliwiający OzN dostanie się na udostępniony dla publiczności box video-artu.

Obiekt będzie wyposażony w toalety dla OzN, dla komfortu naszych gości planujemy realizację pomieszczenia karmienia i przewijania, pomieszczenia przewijania osób dorosłych oraz pokoju wyciszenia. Obiekt wyposażymy także w sprzęty do ewakuacji OzN oraz TotuPOINT.

W ramach wyposażenia przewidujemy montaż pętli stanowiskowych i zakup przenośnych pętli indukcyjnych.

Przygotowanie nowej siedziby BWA Wrocław jest wielkim wyzwaniem zarówno finansowym, jaki i organizacyjnym, zarówno dla BWA Wrocław, jak i dla Gminy Wrocław. Powyższe założenia inwestycyjne znajdują odzwierciedlenie w przygotowanych Architektonicznych Projektach Koncepcyjnych (APK).



W pozostałych lokalizacjach, bazując na doświadczeniach galerii Dizajn, planujemy w perspektywie najbliższych 5 lat doposażanie w system TotuPOINT, pętle stanowiskowe oraz przenośne, planujemy także rozmowy z zarządcami budynków, w których prowadzone są pozostałe galerie i biuro BWA w temacie zakupu sprzętów do ewakuacji OzN.

Zidentyfikowane ryzyka lub szanse

Proszę opisać, jakie ewentualne niepewne zdarzenia (grupy zdarzeń) mogą mieć wpływ na założone w strategii cele (tu w odniesieniu do planu długoterminowego). Proszę wskazać zdarzenie, oszacować jego prawdopodobieństwo i wpływ na wdrażanie i rozwijanie dostępności w instytucji.

Proszę skrótkowo opisać możliwe działania, które instytucja podejmie, aby:

1. Minimalizować ryzyko wyływające ze zdarzeń;
2. Minimalizować prawdopodobieństwo zdarzeń.

Opis tej części strategii powinien zawierać odniesienia do procesów wewnętrznych oraz do otoczenia, w jakim znajduje się instytucja.

Metodologia oceny ryzyka

1. Każdy czynnik ryzyka podlega analizie pod kątem jego wpływu na osiągnięcie przez BWA założonych celów strategii długoterminowej.
2. Przy analizie ryzyka należy wziąć pod uwagę prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka (P) oraz skutki zaistnienia ryzyka (S).
3. Ocena prawdopodobieństwa odbywa się poprzez określenie prawdopodobieństwa wystąpienia poszczególnych ryzyk wg poniższej tabeli:

Opis	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka			
	Małe	Umiarkowane	Wysokie	Bardzo wysokie
	15% i mniej	16%-50%	51%-80%	81% i więcej
Ocena punktowa	1	2	3	4

4. Przy ocenie skutków należy wziąć pod uwagę zarówno skutki finansowe, jak i niefinansowe.
5. Przy ocenie skutków (S) należy wziąć pod uwagę poniższe kryteria:

Ocena punktowa	Możliwy skutek
Mały: 1	1. Małe zakłócenie lub opóźnienie w realizacji celów. 2. Nie wpływa na wizerunek instytucji. 3. Skutki zdarzenia można usunąć.
Znaczący: 2	1. Zdarzenie objęte ryzykiem może powodować średnie opóźnienie realizacji celów. 2. Zdarzenie objęte ryzykiem powoduje małą stratę finansową.



Poważny: 3	1. Duże zakłócenie lub opóźnienie w realizacji celów. 2. Niekorzystny wpływ na wizerunek.
4 Bardzo duży	1. Bardzo istotne zakłócenia / niemożność realizacji celów strategii. 2. Bardzo poważny, negatywny wpływ na wizerunek instytucji. 3. Inne bardzo duże konsekwencje.

6. Poziom ryzyka (R) określa się wg wzoru:

$$\text{Poziom ryzyka (R)} = \text{Prawdopodobieństwo (P)} \times \text{Skutek (S)}$$

7. Definiuje się cztery poziomy ryzyka: ryzyko niskie, ryzyko średnie, ryzyko wysokie, ryzyko nieakceptowalne:

- A) ryzyko niskie zawiera się w przedziale od 1 - 4 wartości ryzyka. Jest to ryzyko akceptowalne, ale należy je monitorować i w miarę potrzeby sprawdzać, czy ryzyko jest prawidłowo kontrolowane.
- B) ryzyko średnie zawiera się w przedziale od 5 – 8 wartości ryzyka. Może wywierać wpływ na realizację celów, należy monitorować i rozważyć potrzebę działań zaradczych i wprowadzenie dodatkowych mechanizmów kontroli, mając na uwadze koszty wprowadzenia kontroli, można tolerować średni poziom, gdy koszty zapobiegania ryzyku są zbyt wysokie, ale należy na bieżąco sprawdzać poziom ryzyka.
- C) ryzyko wysokie zawiera się w przedziale od 9 - 12 wartości ryzyka. Może potencjalnie wpłynąć na kluczową realizację celów, wymaga wprowadzenia działań zaradczych i uzupełnienia wewnętrznych mechanizmów kontrolnych, które ograniczą prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka.
- D) ryzyko bardzo wysokie (nieakceptowane) zawiera się w przedziale od 13 – 16 wartości ryzyka. Stanowi bardzo poważne zagrożenie realizacji celów i wymaga natychmiastowego działania. Podlega ciągłemu monitoringowi, nie może być tolerowane.

Ryzyka związane z realizacją założonych celów długoterminowych:

Cel nr 1

Zaprojektowanie i wykonanie wnętrza nowej siedziby BWA Wrocław z uwzględnieniem doświadczenia i wdrożeniem rozwiązań prototypowych instytucji przy realizacji remontu galerii Dizajn BWA Wrocław (lata 2024-2025), wytycznych projektowania uniwersalnego, modelu dostępnej kultury i ustawy o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Zidentyfikowane ryzyka

Ryzyko finansowe – brak środków finansowych/niewystarczające środki finansowe na realizację zadań dostępnościowych w nowej siedzibie

P: 2, S: 3, **R: 6, ryzyko średnie**

Sposób reakcji na ryzyko: komunikowanie potrzeb dostępnościowych odpowiednio wcześniej, wnioskowanie o środki z różnych źródeł, lobbying, poszukiwania sponsorów



Ryzyko organizacyjne – ryzyko zmiany przepisów/wytycznych/nieadekwatności rozwiązań zastosowanych w galerii Dizajn BWA Wrocław do rozwiązań w nowej siedzibie BWA Wrocław

P: 3, S: 2, **R: 6, ryzyko średnie**

Sposób reakcji na ryzyko: monitoring zmieniających się przepisów i wytycznych w zakresie dostępności, bieżąca analiza potrzeb w zakresie dostępności w nowej siedzibie i wprowadzanie zmian, konsultacje ze specjalistami/samorzecznikami

Ryzyko organizacyjne: ryzyko zmiany priorytetów przy projektowaniu i realizacji nowej siedziby BWA Wrocław: nieuwzględnienie/marginalizowanie potrzeb z zakresu dostępności

P: 2, S: 3, **R: 6, ryzyko średnie**

Sposób reakcji na ryzyko: ciągłe komunikowanie potrzeb dostępnościowych, uczestnictwo koordynatora/ki dostępności w całym procesie realizacji nowej siedziby

Cel nr 2

Realizacja kolejnych seminariów, w wyniku których powstaną katalogi dobrych praktyk tworzenia wystaw czasowych sztuki współczesnej: obszar słyszenia, obszar widzenia, obszar czucia, obszar rozumienia

Ryzyko finansowe - brak środków finansowych na realizację seminariów lub / i wdrażanie wypracowanych rozwiązań

P: 2, S: 3, **R: 6, ryzyko średnie**

Sposób reakcji na ryzyko: komunikowanie potrzeb dostępnościowych odpowiednio wcześniej, wydzielenie stałego budżetu na realizację seminariów i wdrażanie wypracowanych rozwiązań, wnioskowanie o środki z różnych źródeł, lobbying, poszukiwania sponsorów

Ryzyko organizacyjne: ryzyko wyczerpania formuły seminariów, braku chętnych do uczestnictwa w seminariach/prowadzenia seminariów

P: 3, S: 2, **R: 6, ryzyko średnie**

Sposób reakcji na ryzyko: ewaluacje seminariów, wprowadzanie modyfikacji zgodnie z oczekiwaniami uczestników/prowadzących, dążenie do podnoszenia atrakcyjności seminariów, poszukiwania chętnych/kierowanie zaproszeń z dużym wyprzedzeniem/włączenie w poszukiwania chętnych szerszego grona pracowników, zachęta, lobbowanie

Ryzyko organizacyjne: ryzyko zmiany priorytetów przy realizacji programu BWA Wrocław: nieuwzględnienie/marginalizowanie potrzeb z zakresu dostępności wystaw

P: 1, S: 3, **R: 3, ryzyko niskie**

Sposób reakcji na ryzyko: monitorowanie i komunikowanie potrzeb dostępnościowych, zbieranie informacji zwrotnych od OZN-uczestników programu instytucji, wzmacnianie roli koordynatora/ki dostępności, udział BWA w sieci koordynatorów dostępności.



Cel nr 3

Wdrożenie na stałe do programu publicznego Rodzinnych warsztatów tworzenia materiałów dotykowych do oprowadzań z audiodeskrypcją. Zbudowanie cyklu w oparciu o doświadczenia, scenariusz i wiedzę zdobyta podczas prototypowego warsztatu ze strategii krótkoterminowej.

Ryzyko finansowe - brak środków finansowych na realizację warsztatów

P: 2, S: 3, **R: 6, ryzyko średnie**

Sposób reakcji na ryzyko: wydzielenie stałego budżetu na realizację warsztatów przy każdej wystawie, przy której możliwe jest stworzenie materiałów dotykowych, wnioskowanie o środki z różnych źródeł, lobbying, poszukiwania sponsorów

Ryzyko organizacyjne: ryzyko wyczerpania formuły warsztatów, braku chętnych do uczestnictwa w warsztatach/prowadzenia warsztatów

P: 3, S: 2, **R: 6, ryzyko średnie**

Sposób reakcji na ryzyko: uatrakcyjnianie formuły warsztatów, poszukiwania chętnych/kierowanie zaproszeń z dużym wyprzedzeniem/włączenie w poszukiwania chętnych szerszego grona pracowników, zachęta, lobbowanie,

Ryzyko organizacyjne: zwiększony udział wystaw opartych np. na multimediami, które nie pozwolą na stworzenie materiałów dotykowych

P: 2, S: 3, **R: 6, ryzyko średnie**

Sposób reakcji na ryzyko: odpowiednie tworzenie programu instytucji z uwzględnieniem różnych mediów

Kryteria sukcesu planu wdrażania i rozwijania dostępności

Proszę opisać w jaki sposób będzie prowadzona ewaluacja, ocena podejmowanych działań na rzecz wdrażania i rozwijania dostępności. Proszę wskazać kryteria, dane, które będą zbierane i analizowane, by ocena była obiektywna, a zebrana wiedza służyła tworzeniu następnych krótko i długoterminowych planów rozwijania dostępności.

Ewaluacja i ocena działań na rzecz wdrażania i rozwijania dostępności w instytucji kultury będą prowadzone w sposób systematyczny i obiektywny.

Kryteria ewaluacji:

- Zgodność z wytycznymi: sprawdzenie, czy działania są zgodne z wytycznymi projektowania uniwersalnego oraz ustawą o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.
- Efektywność: ocena, czy wdrożone rozwiązania skutecznie poprawiają dostępność dla osób z niepełnosprawnościami i seniorów.



- Satysfakcja użytkowników: zbieranie opinii od użytkowników i użytkowniczek na temat dostępności i jakości oferowanych rozwiązań i oferty.
- Frekwencja: monitorowanie liczby osób korzystających z narzędzi dostępu i uczestniczących w wydarzeniach.

Dane do zbierania i analizy:

- Ankiety i feedback: regularne przeprowadzanie ankiet wśród pracowników, użytkowników i odwiedzających, aby zbierać ich opinie na temat dostępności.
- Audyt dostępności: przeprowadzanie audytów (po ponownym otwarciu galerii Dizajn BWA Wrocław i po otwarciu nowej siedziby) przez osoby eksperckie ds. dostępności oraz samorzecznice, aby ocenić zgodność z wytycznymi i identyfikować obszary do poprawy.
- Statystyki użytkowania: zbieranie danych na temat liczby osób korzystających z udogodnień, uczestniczących w warsztatach i wydarzeniach.
- Raporty z seminariów: dokumentowanie wyników seminariów i warsztatów, w tym wypracowanych narzędzi i katalogów dobrych praktyk.

Proces ewaluacji:

- Regularne spotkania ewaluacyjne: organizowanie spotkań zespołu odpowiedzialnego za dostępność oraz zespołów projektowych, aby omówić postępy, wyniki ankiet i audytów oraz zidentyfikować obszary wymagające dalszych działań.
- Analiza danych: systematyczna analiza zebranych danych, aby ocenić skuteczność wdrożonych rozwiązań i zidentyfikować trendy oraz potrzeby.
- Dostosowanie planów: na podstawie wyników ewaluacji, dostosowywanie krótko- i długoterminowych planów rozwijania dostępności, aby lepiej odpowiadały na potrzeby użytkowników.

Wykorzystanie zebranej wiedzy

- Doskonalenie działań: wykorzystanie wyników ewaluacji do ciągłego doskonalenia działań na rzecz dostępności i przygotowywania lepszej dostępnej oferty.
- Planowanie przyszłych działań: tworzenie bardziej efektywnych i dostosowanych do potrzeb planów krótko- i długoterminowych.